

Ziemas prieki sākušies

Kopš aizvadītajām brīvdienām ir pieejama gan Kuldīgas novada sporta skolas distanču slēpju noma, gan jauna slēpošanas trase bijušās Pārventas estrādes apkārtnē un citas vietas.

Trases garums – pusotrs kilometrs, izliktas arī norādes, lai slēpotāji nemaldītos un citi to neizstaigātu kājām vai neizbrauktu ar automašīnu vai velosipēdu. Arī šogad orientēšanās klubs *Taka* izveidojis slēpošanas apli gan aiz *Kuldīgas komunālo pakalpojumu* bāzes, gan Jāņkalna pļavā.

Nomā A.Grundmaņa stadionā (Īsajā ielā 4) slēpes var saņemt tikai tie, kuriem ir vakcinēšanas vai pārslimošanas sertifikāts. To var darīt no otrdienas līdz svētdienai 9.00–20.00, pirmdienās noma nestrādā, jo notiek inventāra apkope. Iepriekš jāpiesakās pa tālr. 26337353.

Svētdienas rītā Kuldīgas slēpošanas trasē Pārventā *Kurzemnieks* sastapa vienu no tās izveidotājiem – Andri Mazo: „Kopā ar Ivo Solomahinu un Normundu Beiku ierīkojām, lai cilvēkiem ziemā dabā būtu, ko darīt. Trase tiek pielāgota – pagaidām tā vairāk piemērota slīdsolim, bet būs arī slīdes klasiskā soļa slēpotājiem.”

Inta Jansone, Lailas Liepiņas foto

FOTOKONKURSS

Adventes vainags mūsmājās

Pašdarināto vainagu attēli līdz 14. decembrim jāšūta e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv.

Var pievienot īsu aprakstu, kā ģimenē svinat Ziemassvētkus. Neaizmirstiet norādīt vārdu un uzvārdu! Trīs oriģinālāko darbu autori saņems mēneša abonementu *Kurzemnieka* elektroniskajai versijai.

- Labdarība: vai tikai pirms Ziemassvētkiem? → 2. lpp.
- Kā vērtē policijas darbu. → 3. lpp.
- Kuldīgas ielu stāsti. → 9. lpp.

Rotājas Ziemassvētkiem, iededz egles.

→ 12. lpp.

Kā šoziem tīra ielas un ceļus.

→ 4. lpp.

„Neapdomīga cilvēka dēļ nācās saslimt. Viņš apgalvoja, ka kovids tikai tāda iesnu infekcija. Aplipināja lielu daļu kolektīva, arī mani,” atklāj ģivandniece **Gunita Kudrovskā**. Pēc izslimošanas viņai nebija šaubu, ka jāpotējas visiem.

→ 5. lpp.

„Kad uzkrīt sniegs, mudinu savējos doties ārā, pikojos ar vīru un bērniem,” saka pedagoģe, mamma un studente Iveta Cimermane.

→ 10. lpp.

Uzbekistānas ceļojuma piezīmes.

→ 6.–7. lpp.

Piektdien, 10. decembrī:

- Kā ziemā braukt droši.
- Jauni veikali. Vai visu var nopirkt?
- Kad atšķiras vakcīnu deva.
- Vārmes jaunumi.
- Pielikums *Radošā Kuldīga*.

REDZĒJUMS

Vēstule pēc vēstules

Daiga Bitiniece

Vienmēr esmu priecājusies, saņemot vēstules pēc kādas publikācijas. Tā ir mana, redaktore, darba sastāvdaļa, kas reizēm, jāatzīst, liek arī sabēdāties vai sadusmoties, ja rakstītais ir nekorekts vai anonīms.

Taču šoreiz ir citādi. Ārste Laima Jansone vēstulē pārmet par redakcijas komentāru, kas tika pievienots viņas līdzšinējās kolēģes, Kuldīgas ģimenes ārstes Zandas Zaueres atbildei uz žurnālistes jautājumu, kāds bija iemesls darbu pārtraukt, atsakoties vakcinēties pret Covid-19.

Jautājumi, kas saistās ar kovida pandēmiju, mūsu sabiedrībā kļuviši tik saasināti, viedokļi – tik polarizēti, maldu un dezinformācijas tik daudz, ka šoreiz esmu nolēmusi atbildēt nevis ārstei e-pastā, bet šajā slejā. Galvenokārt, lai izskaidrotu žurnālista un avīzes uzdevumus.

„Nu ir bēdu ieleja, no kuras tikai kopīgiem spēkiem varam tikt ārā.”

Vispirms gribu pateikt pārīsi lietu. Man pret ārstiem ir visdziļākā cieņa. Arī manā paplašinātajā ģimenē tagad ir divi mediķi. Man ir tikai ļoti labi vārdi par ārsti Zaueri, kad viņa bija manu vecāku ģimenes ārste. Un arī no citiem cilvēkiem līdz šim biju dzirdējusi daudz atzinīga. Tas no cilvēciskā aspekta.

Un arī no profesionālā aspekta neuzskatu, ka re-

dakcija ar savu piebildi ir ārsti nomelnojuši. Jā, es atbalstu viedokļu daudzveidību, jo tas ir viens no žurnālistikas pamatprincipiem. Taču otrs, ne mazāk svarīgs, ir – nepublicēt nepārbaudītus faktus. Tāpēc mana kolēģe paveica lielu darbu, pētot dakteres Zaueres piesauktos speciālistus, uz kuriem viņa balstījies, neatzīstot vakcinēšanos pret Covid-19. Kā izrādās, vismaz divi no tiem ir pseidozinātnieki. Tāpēc, atbildot uz L. Jansones jautājumu *Kāds bija šādas redakcijas piebildes mērķis?*, atbilde ir – neizplatīt informāciju, kas tikai stiprinātu antivakseru pozīcijas laikā, kad saslimstība ar vīrusu, tā jaunās mutācijas apdraud arvien vairāk cilvēku, nemaz nerunājot par tiem, kuri jau ir aizsaulē, vai tiem, kas pēc pārslimošanas nevar atgūties un tikt pie veselības. Pirmajā vilnī, kad man personīgi bija tikai daži tādi pazīstami, bija varbūt grūtāk argumentēt, bet nu ir citādi. Nu ir bēdu ieleja, no kuras tikai kopīgiem spēkiem varam tikt ārā.

Vēl man jādodomā par dakteres Jansones teikto, ka ārstam vispār nav pienākuma žurnālistam atbildēt, bet žurnālistiem ir pienākums vairāk izcelt labo. Par labo man atbilde ir uzreiz – jebkurš varētu paveikt *Kurzemnieka* satura analīzi, saskaitot, cik ziņu ir ar pozitīvu vēsti, cik interviju ar iedvesmojošiem cilvēkiem un cik ir pretējā – negatīvā, kritikas. Starp citu, vēl pērn *Kurzemniekā* publicējam rakstu par dakteri Zaueri ar nosaukumu *Ārste, kas strādā ar sirdi*.

Bet šis gadījums bija ārkārtējs: tikai ar četriem ģimenes ārstiem valstī Nacionālais veselības dienests darba līgumu nepagarināja. Gan redakcija, gan pašvaldība saņēma daudz satrauktu iedzīvotāju zvanu, arī vairāki ģimenes ārsti atbildēja, ka situācija sakarsusi, ka prakses ir pārpildītas un paņemt klāt Z. Zaueres pacientus ir teju neiespējami. Un šādos gadījumos tomēr ir normāli izturēties ar sapratni arī pret žurnālistu, kurš dara savu darbu, un uz viņa jautājumiem atbildēt. Katrs neatbildēts jautājums rada tikai vēl vairāk neziņas un maldu.

Par Kurzemnieku

Tagad, kad notiek preses abonēšana nākamajam gadam, uzrunājam bijušos kolēģus, jautājot, kādu viņi atceras darbu redakcijā un kādu saskata drukāto mediju nākotnē.

Pirmais raksts ietekmē turpmāko dzīvi

Inga Reča, Latvijas Evaņģēliski luteriskās baznīcas izdevuma *Svētdienas Rīts* redaktore:

– *Kurzemniekā* biju praksē 1988. gadā kā Latvijas Universitātes Žurnālistikas fakultātes 1. kursa studente. Tajā laikā visiem studentiem obligāta bija prakse kādā rajona laikrakstā. Tā kā esmu kurzemiece, pieteicos Kuldīgā, un toreiz avīze

saucās *Padomju Dzimtene*. Nostrādāju divus mēnešus – vairāk, nekā skola prasīja, jo gan man ļoti patika redakcijā, gan kolēģi bija apmierināti. Daiga Bitiniece bija mana darbaudzinātāja. Spilgti atceros pirmo rakstu, jo tas ļoti simboliski sasaucās ar visu manu darba mūžu. Pirmā vieta, uz kuru mani aizsūtīja, bija puķu zirņu izstāde Katrīnas baznīcā, kas tobrīd bija izstāžu zāle. Ziedus tur rādīja slaveni selekcionāri no Salaspils nacionālā botāniskā dārza. Virsraksts bija *Puķu zirņu mesa Katrīnas baznīcā*. Kad šo rakstu pārlasīju, nobrīnījos, kā viens pirmā kursa students var tik labi uzrakstīt. Nu jau vairāk nekā 30 gadus strādāju luterāņu baznīcas izdevumā *Svētdienas Rīts*, lai gan toreiz ar baznīcu nekādi nebiju saistīta. Avīzē nostrādātais laiks bija piedzīvojumu un pieredzes bagāts.

Atceros vēl problēmu par autobu-

su satiksmi pilsētā, ko bija iesūtījis lasītājs. Pati brīnos, kur man jaunai tāda fantāzija, ka par to spēju uzrakstīt feļetonu, līdzīgu lugai. Atceros vēl, ka iznāca saķeršanās ar izpildkomiteju. Rakstījām, ka nav kārtībā cukura piegāde, tad zvanīja no izpildkomitejas un pa telefonu mani rāja: kā es uzdrīkstos rakstīt, ka trūkst cukura. Iedomājieties, 20 gadus veca meitene avīzē pasaka: „Kas tā par partiju (Komunistiskā – red.), kas nevar apstrādāt cukuru!”

Kad esmu Kuldīgā, *Kurzemnieku* vienmēr nopērku. Visur, kur esmu, vienmēr pērku vietējo laikrakstu. Man liekas, ka to nekas nespētu aizstāt, jo tās ir konkrētās vietas un tur dzīvojošo cilvēku svarīgākās ziņas. To, vai digitalizācija drukāto avīzi neizēdīs, neviens nezinām, taču, kamēr būs dzīvi tie, kuri kādreiz turējuši rokā drukātu izdevumu, tas pastāvēs.

TRĪS PAR VIENU

Tuvojas Ziemassvētki, kad aizsākas labdarības akcijas, kurās cilvēki aicināti ziedot dažādām iedzīvotāju grupām. Vai esam pretimnākoši vai kūtri? Vai kaut kas jādara, lai atsaucība būtu lielāka?

RENDĀ BIJA AR UZVIJU

1. Sandra Gailuma, Rendas pagasta kultūras darbiniece, rīkoja koncertus valsts mēroga akcijas *Enģeļi pār Latviju* atbalstam:

– Diemžēl divus gadus pie mums tas viems nenotiek. Pēc pieredzes varu teikt: ja ir koncerts, kurā uzstājas tautā iemīļoti mākslinieki, tad viss notiek – zāle stāvgrūdām pilna, ziedojumu kastītes pildās. Daudzus gadus labdarības koncertos uzstājās pašdarbnieki. Nāca viens kolektīvs

pēc otra, un divu stundu laikā cilvēkiem kļuva garlaicīgi. Pēdējā reizē, kad koncertus vēl varēja rīkot, pie mums bija grupa *Baritoni*, uzstājās Jānis Bukums, un zālē nebija, kur adāta nokrist. Savācām tuvu 1000 eiro. Mans koncepts ir tāds, ka koncertam jānotiek aptuveni stundu un 20 minūtes, – pietiek. Tad ir kopdziesma, ovācijas, var redzēt, kā zālē visi kļūst vienoti, un mūspusē saziedots ar uzviņu. Atbrauc mā-

slinieki, viņiem ir sarūpēts galds, viņi tiek apūcināti, viņiem par to liels prieks, ir stimulēts braukt atkal. Līdz šim visi mākslinieki uz mūsu pasākumiem braukuši par velti.

Man gandrīz vai asaras birst par to, ka šobrīd neko nevar organizēt. Vai ir jēga taisīt koncertu tikai 25 cilvēkiem ar vienas mājsaimniecības māksliniekiem uz skatuves? Izdomājām dažādi, kā varētu, bet sapratām, ka nav vērts.

KĻŪST LABĀK

2. Rūta Dimanta, fonda *Ziedot.lv* vadītāja:

– Mēs ar labdarību nodarbojamies jau 18 gadus, un situācija kļūst labāka. Tas, visticamāk, saistīts ar to, ka arī labklājība pamazām pieaug. Kaut nedaudz, bet algas aug. Aizvien biežāk iesaistās dažādi uzņēmumi. Tas nenotiek ātri, bet rezultāts ir par spīti dažādām krīzēm. Ziedotās summas ir ļoti dažādas – lielākoties cilvēks izvēlas dot tik, lai viņa maciņš to

nejustu. Vispopulārākā summa ir 20 eiro no privātpersonas.

Visi lielie labdarības fondi kādreiz bijuši mazi un neatpazīstami. Uzticēšanās atdot savu naudu pēc būtības svešiem cilvēkiem gadu gaitā jāiemanto. Tāpēc ir svarīgi, ka labdarības biedrības darbojas ilgtermiņā, lai cilvēki var izsekot līdzī, kur viņu ziedojumi nonāk un vai tiem ir kāds labums. Ar aicinājumu ziedot vien nekas nenotiks. Ja

ziedotājs redz, ka iepriekšējais ziedojums sasniedz to mērķi, kādam tas paredzēts, viņš būs gatavs dot atkal.

Pagastos, kur viens otru pazīst, arī mazām iniciatīvām ir liels spēks un atbalsts. Ja tādā kopienā ienākat kā svešinieks un sākat aicināt ziedot, tad tas ir izaicinājums. Tieši tādēļ mēs ļoti rūpīgi skatāmies uz caurspīdīgumu, lai ikviens var sava ziedojuma izlietojumu redzēt.

MAZAJĀS AKCIJĀS NEIET VIEGLI

3. Ģirts Immers, Padures pagasta kultūras darbinieks, rīkojis vairākas labdarības akcijas:

– Ir ļoti dažādi. Liela mēroga akcijās, kas skar visu Latviju un kuru organizēšanā ieguldīti lieli līdzekļi, iesaistīti daudzi pazīstami cilvēki, viss ir kārtībā, jo tiek savāktas lielas summas. Mazāka izpratne, manu prāt, ir novados. Tad, kad šādas akcijas tika rīkotas Kuldīgā, savāktās

summas bija niecīgas. Kā zinām, arī labdarības pasākumi nevar notikt tā, lai tajos nebūtu jāiegulda nekas. Jāmaksā par aparatūru, iesaistītie cilvēki grib kādu atlīdzību, un beigu beigās, kad nosegti organizatoriskie izdevumi, pāri paliek maz. Jāskatās uz attieksmi arī no tiem cilvēkiem, kuriem palīdzība vajadzīga. Atceros, ka *Kurzemnieka* akcijā *Sasildi sirsniņu*, ko savulaik aizsāka žur-

nāliste Inguna Spulniece, bija kāds precedents: trūcīgai ģimenei nepieciešama plīts. Neatceros – gāzes vai elektriskā. Tika sagādāta lietotāja plīts darba kārtībā, bet, kad ģimenei to aizveda, tā atteicās, jo plīts bija lietota. Ja cilvēks, kurš otram vēlas izdarīt labu, sastopas ar šādu attieksmi, rokas nolaižas.

Alberts Dinters

RUNĀ SPECIĀLISTS

Mežsaimniekiem un medniekiem labas ziņas

Vineta Vilcāne, Valsts meža dienesta sabiedrisko attiecību speciāliste

Valsts meža dienestā divi labi jaunumi: viens attiecas uz privātajiem mežsaimniekiem, otrs uz medniekiem un medību platību iznomātājiem. Privātpersonām tagad vieglāk piekļūt inventarizācijas datiem par savu mežu. To bez maksas var izdarīt Meža valsts reģistrā, autentificējoties ar

vietnes Latvija.lv rīkiem. Tur var apskatīt meža inventarizācijas ģeogrāfiskos un tekstuālos datus, kā arī tos lejupielādēt. Iepriekš privātpersonas bezmaksas informāciju par savā īpašumā vai tiesiskā valdījumā esošo mežu varēja saņemt, noslēdzot līgumu ar VMD par reģistra izmantošanu un rakstot iesniegumu. Turpmāk to nevajadzēs. Juridiskām personām datu saņemšanai saglabājas līdzšinējā kārtība un vispirms jāvēršas VMD.

Privātpersonām iepriekšējie noteikumi saglabājas tad, ja tās vēlas piekļūt reģistra maksas sadaļai attiecībā uz koku ciršanu vai pārskatam par mežsaimniecisko darbību, kā arī tad, ja dati tiek nodoti trešo personu informācijas sistēmām. Viena no dienesta prioritātēm tuvākajos gados ir pakalpojumu attīstība, meža īpašniekiem un medniekiem tos nodrošinot bez maksas. Iespēja apskatīt inventarizācijas datus ir viens no pirmajiem bezmaksas e-pakalpojumiem, ko nodrošina VMD.

Šajā medību sezonā vietās, kur staltbriežu skaitu plānots ierobežot un ir ļautas medības ar dzinējiem, izmantojot staltbriežu telu medību atļaujas, drīkst medīt arī govīs. Lēmums pieņemts, lai mazinātu dzīvnieku postījumus, kas nodarīti mežsaimniecības un lauksaimniecības kultūrām. VMD arī iepriekš ar šādiem nosacījumiem ir atļāvis medīt staltbriežu govīs. Tas nav atstājis negatīvu ietekmi uz populācijas dzimuma un vecuma struktūru. Iepriekšējā sezonā ar telu atļaujām iegūts 1,6% no nomedīto staltbriežu govju kopskaita. Dienests lēš, ka šajā medību sezonā Latvijā ir aptuveni 71 000 staltbriežu, un pēdējos gados populācijai ir tendence palielināties. Staltbriežus atļauts medīt līdz 31. janvārim. Stirnu medību termiņš bija pagarināts līdz 5. decembrim. Pēc VMD ziņām stirnu nomedīts krietni mazāk, nekā pieļauj noteiktais daudzums: šajā sezonā limits ir 60 tūkstoši, bet nomedīti tikai 17 tūkstoši. Arī iepriekš stirnu medību termiņš bijis pagarināts, iekļaujot tuvāko decembra nedēļas nogali. Šogad limita izpildi kavējis apstākļi, ka no 21. oktobra līdz 14. novembrim Covid-19 infekcijas dēļ dzinējmedības tika aizliegtas.

LASĪTĀJS VAICĀ

Par 20 eiro potētajiem senioriem

Man ir 82 gadi, un es taisos vakcinēties janvārī. Par kuriem mēnešiem es saņemšu solītos 20 eiro?

Skaidro Labklājības ministrija un Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (VSAA).

Potētajiem iedzīvotājiem virs 60 gadiem no novembra līdz martam valsts maksā 20 eiro pabalstu. Ir svarīgi, lai ir ievadīts pilnam kursam atbilstošais devu skaits, kāds noteikts katrai vakcīnai, vai nepieciešamais jaukto devu skaits. (Vai arī ar RNS testu ir apstiprināta inficēšanās ar Covid-19 un pēc tam ievadīta viena deva.)

Ja, piemēram, kurss būs pabeigts 16. decembrī, pabalstu maksās par decembri, janvāri, februāri un martu, bet

par novembri ne. Ja kurss būs pabeigts janvārī, tad par janvāri maksās, bet par novembri un decembri ne. Informāciju, ka kurss ir pabeigts, aģentūra saņem no Nacionālā veselības dienesta (NVD). Potētajiem VSAA maksās automātiski.

Lai pabalstu saņemtu tie, kuriem ir 60 gadu, bet kuri pensiju vai citus pakalpojumus nesaņem, tad jāsaņem iesniegums.

To var izdarīt:

- **e-adresē** (iesniegums jāparaksta ar elektronisko parakstu, kas satur laika zīmogu);
- **e-pastā: latgale@vsaa.gov.lv** (jāparaksta ar elektronisko parakstu, kas satur laika zīmogu);

• nosūtot **pa pastu** jebkurai nodaļai vai ieliekot VSAA klientu centru pastkastītēs darba laikā.

Iesniegumā jānorāda:

- vārds, uzvārds, personas kods,
- tālruna numurs vai e-pasta adrese saziņai,
- Latvijas kredītiestādes vai pasta norēķinu sistēmas konta numurs.

Ja cilvēks pabalstam kvalificējas jau novembrī, bet nevienu VSAA pakalpojumu nesaņem, šo pabalstu var pieprasīt arī vēlāk, piemēram, pavasarī, kad pēc iesnieguma izskatīšanas 100 eiro tiks izmaksāti vienā reizē. Tomēr tas jāiesniedz sešos mēnešos pēc 27. oktobra, kad šī iespēja stājas spēkā.

NUMURA NOVĒROJUMS

Ja vakarā Kuldīgā aiz dzīvokļa loga dzirdi driftējam automašīnas, tad aizkaru vaļā var nevērt – skaidrs, ka uzsnidzis sniegs.

Ineses Slūkas zīmējums

FOTOKOMENTĀRS

Interesanti, vai uz aitām, ja tās grib piedalīties ceļu satiksmē, arī attiecas tie paši noteikumi, kas uz autovadītājiem.

Alberta Dintera teksts un foto

IEPRIECA

Pilsētā kā pasakā

„Ne tikai pirms Ziemassvētkiem, bet pirms katriem svētkiem Kuldīgā gaidām, kādi rotājumi šoreiz būs izdomāti, un neviena reize neliek vilties,” tā savas ģimenes, tostarp mazbērnu, vārdā saka kuldīdzniece Irma. Sajūsminātas atsauksmes esot dzirdētas par to, cik daudz skaistu objektu var ieraudzīt, izstaigājot pilsētu šoziem. Irma saka paldies katram, kurš tam pielicis savu roku, un aicina ikvienu pašiem ieraudzīt, ko spēj izdoma kopā ar dabas dāvanu sniegu.

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

5. decembris bija Policijas diena. Kā vērtējat valsts un pašvaldības policijas darbu Kuldīgā?

Nadežda Taņicina, strādā veikalā *Krāsas un lakas*:

– Strādā ļoti labi. Mans dēls tur strādā. Redzēju, ka policija braukā pa veikaliem, skatās, vai visus epidemioloģiskos noteikumus ievēro. Domāju, ka mūsu policijā ļoti maz vīriešu. Liekas, ka cilvēkiem, kuri tur strādā, darba ir par daudz un tas ir grūts. Jaunībā pašai ir nācies izsaukt policiju. Dzīvoju pirmajā stāvā, pie manis viens ielīda pa logu un nozaga magnetofonu. Es jau zināju, kas ir vainīgais, policija tika izsaukta, un šis cilvēks par savu rīcību atbildēja. Mans dēls svētdien diez vai Policijas dienu svinēja – viņam tagad pa brīvdienām jāstrādā.

Ludmila Rozentāle, loģistikas speciāliste:

– Nemāku atbildēt, jo policijas darbam nesekoju līdzī. Pašai, par laimi, nav sanācis policiju izsaukt. Ja vajadzētu, tad droši vien zvanītu uz 02. Tā tūlīt nevaru pateikt, vai Kuldīgā būtu noticis kas ārkārtējs ar policijas iejaukšanos. Nekārtības pilsētā neesmu ievērojusi.

Jānis Birzniņš, pensionārs:

– Cik esmu staigājis pa pilsētu, varu teikt, ka pienākumi izpildīti. Arī tik, cik esmu palasījis avīzīti, liekas, ka policija strādā ļoti labi: visi uz ielām guļošie vienmēr ir atrasti un savākti. Pašam gan nekad nav bijusi vajadzība policiju izsaukt, taču, ja vajadzība būtu, telefona numuru atrast nebūtu problēmu, jo man tas jau sen ir kontaktos telefonā.

Solvita Rožkalna, pašnodarbinātā:

– Man nekad nav bijusi vajadzība policiju izsaukt. Uzreiz nemaz nemāku pateikt, uz kādu numuru būtu jāzvana. Policijai Kuldīgā uzticos daļēji, vairāk tomēr ne, jo nav bijusi saskare, tāpēc nezinu, vai strādā ļoti labi. Es arī no mājas eju reti, tāpēc nekādas problēmas pilsētā neesmu pamanījusi, tikai tik, cik paskatos feisbukā. Tur pēdējā ziņa bija par kādu drifteri Kuldīgas ielās. Neesmu policiju redzējusi nevienā veikalā, kur tā pārbaudītu, vai visi ievēro drošību.

Dace, sētniece:

– Es nezinu, jo nav bijušas nekādas darīšanas. Nav bijusi vajadzība izsaukt, un numuru, uz kuru jāzvana, arī nezinu – tad jāpadomā. Neesmu Kuldīgā ievērojusi nekārtības vai vandalismu, pēc tā laikam var secināt, ka policija pienākumus pilda ļoti labi. Es tai uzticos.

Armands, uzņēmējs:

– Domāju, ka strādā ļoti labi. Bet esmu novērojis daudzus tādus, kuri pa pilsētu driftē, it sevišķi pēc mājāsdes. Dzīvojam netālu no Kuldīgas tirgus apļa un vasarā šo driftētāju dēļ guļamistabas logu atvērt nevaram. Šajā jautājumā gan policijas kontroles trūkst. Vajadzētu vairāk skatīties, kā cilvēki pa nakti atpūšas. Pārējais, liekas, ir ļoti labi. Pats neesmu policiju nekad izsaucis, bet, protams, zinātu, uz kādu numuru zvanīt.

Amanda Gustovska, Lauras Vilertes foto

Kumulatīvais rādītājs pieaug

Covid-19 saslimstība Kuldīgas novadā neatlaižas, liecina portāls *Data.gov.lv*.
Aizvadītajā nedēļā mūspusē saslimuši 76 iedzīvotāji. 29. novembrī (kopš jūlija) skaits bija 2084, bet 5. decembrī – 2160. Savukārt divu nedēļu kumulatīvais rādītājs pakāpies no 149 līdz 170 inficētajiem (uz 100 000 iedzīvotāju).

Problēmas var rasties, ja snigs nepārtraukti

KAS ŠOZIEM GĀDĀ PAR KULDĪGAS NOVADA IELU UN CEĻU TĪRĪBU? Pagastos līgumi noslēgti laikus

Kurmālē, Snēpelē, Turlavā, Rendā un Kabilē pirmais sniegs problēmas neesot radījis – līgumi ar ceļu uzturētājiem noslēgti laikus, daļu darbu dara pašvaldības tehnika. Kabilē un Kurmālē tīra SIA *ICU projekti*. Viens posms pagājušonedēļ palicis neskarts, jo ceļu no Aizputes šosejas uz Vilgāli tīra *Latvijas Autoceļu uzturētāja* Kuldīgas iecirknis, no Basu puses – *Alsungas iecirknis*, kura tehnika nogreiderējusi tikai grantēto daļu, bet asfaltētais gabaliņš līdz robežai palicis nenoskūrti. Bet būtiski tas neesot satiksmi apgrūtinājis.

Snēpelē darbs uzticēts *z/s Dīkmalas* un individuālā darba veicējam Mārtiņam Prauliņam, sadalot tā, lai ekonomiskāk. Arī pagasta pārvaldei ir traktors. Problēmas atkal ir Ieru ceļā, kas pēc valsts ceļu klasifikācijas nav prioritārais, bet vietējā satiksmē ir ļoti nozīmīgs. „Mēs savus centra ceļus jau esam divas reizes notīrījuši un nokaisījuši,

bet tur nav vēl sākuši. Dienzēl valsts ceļus nedrīkstam tīrīt,” teic pārvaldes vadītāja Aiga Bulava.

Turlavā ir vienošanās ar *z/s Kupšas*, bet tai pagājušonedēļ vēl nav bijis, ko darīt, jo pārvalde vajadzīgos ceļus notīrījusi ar savu traktoru un slīpo lāpstu. Rendā sniega bijis vairāk, tur viņnedēļ cītīgi strādājusi pašvaldības tehnika un zemnieks Valdis Kancāns, ar kuru ir līgums par apjomīgāku darbu.

Rumbas pagastā jātīra vairāk nekā 100 km. Līgums noslēgts ar *z/s Upeskalni*, ar ko sadarbība ir vairākus gadus. Pagasta pārvaldei jākaisa arī divi kalni: pie Rumbeniekiem un *Ostu* kalns. „Paši vedam ar piekabi un kaisām,” teic pārvaldes vadītāja Lija Šēle.

Padurē ceļus tīra *Upeskalni AB* un *ICU projekti*, kopumā jānotīra ap 70 km. *ICU projekti* atbild arī par ikdienas uzturēšanu. Pirmie iztīrīti tie ceļi, pa kuriem kursē autobuss, kas pārvadā skolēnus.

Vārmē pārvalde strādā ar savu traktoru *MTZ-82*. Pagastā jātīra 68 km. „Pakalpojumus vēl neesam ņēmuši, jo tie ir dārgi, tāpēc cenšamies tikt galā paši. Vai izdosies, tas būs atkarīgs no sniega daudzuma,” saka pārvaldes vadītāja Lelde Ose. Pelčos ceļi jau tīrīti vairākas reizes, to dara pārvaldes darbinieks ar tehniku, bet ir arī līgums ar Jāni Vitomski no Snēpeles, ir pasūtīts pretslīdes materiāls.

Īvandē sniegu tīra individuālā darba veicējs Anatolijs Meļnis un *z/s Zemzari, Ēdolē – z/s Indrāni un Sili*, Gudeniekos – *Akmeņkalni* un Ainārs Ivanovskis. Laidos brauktuves attīra gan pārvaldes darbinieki, gan *z/s Sprīdīši*, kas to dara otro gadu.

Alsungā sniegu tīra komunālais dienests. Ceļu tīrīšanai atvēlēti divi traktori, ar kuriem brauc Andris Valciņš un Ivars Kviesītis, informē pārvaldes vadītāja Santa Kreičmane.

KKP nepietiek cilvēku

Kuldīgā ielas uztur *Kuldīgas komunālie pakalpojumi* (KKP), kā arī tīra ietves, kas ir pašvaldības uzņēmuma pārziņā vai par kurām pieguļošā īpašuma saimnieks noslēdzis līgumu. KKP valdes priekšsēdis Kaspars Poriķis atzīst, ka pirmajās sniega dienās visas brauktuves uzreiz netika notīrītas. „Sniegs visur uzsnieg vienlaikus, tāpēc ir prioritāra secība, kādā darbi darāmi. Vispirms no sniega tiek atbrīvotas un, ja vajag, kaisītas galvenās un noslogotākās ielas. Tad pakāpeniski ārpus centra tās, kurās satiksme nav tik intensīva. Tehnika mums ir laba un, kā saka, kaujas gatavībā pat tad, ja snieg ļoti daudz.

Jāatzīst, ka šobrīd nepietiek cilvēku – daļa slimo, daži aizgāja prom, jo nevakcinējās pret

Covid-19. Arī uz mums attiecas norma, ka strādājošajiem jābūt sertifikātam. Domājam, ka vakances aizpildīsim. Ielu tīrīšanu tas neietekmē, jo šajā jomā ar darbiem galā tiek. Jāņem vērā, ka sniegs snīga gandrīz nepārtraukti. No rīta tiek notīrīts, bet jau ap pusdienlaiku jātīra atkal.”

K.Poriķis piebilst: par ietvju tīrīšanu var rasties nepareizs priekšstats, ka KKP sētnieki dažviet nestrādā kārtīgi, jo vienā ielā mēdz būt tādi posmi, kas nav notīrīti. Bet par lielu daļu atbild iedzīvotāji, kuriem jākopj ietve pie īpašuma. Kuldīdznieki aicināti zvanīt (var arī nofotografēt un nosūtīt vatsapā): par nekoptiem trotuāriem – tālr. 25783733, par brauktuves – tālr. 26345299 (ziemas dienestam).

Skrundas pusē – Urbumiņš un Taku meistars

Skrundas un pagasta brauktuves tīra uzņēmums *Urbumiņš*. Šis ir ugunskrīstības, jo iepirkumā tas pirmoreiz ieguvīs tiesības ziemā uzturēt ielas un ceļus. Līdz šim to darīja pašvaldības SIA *Skrundas komunālā saimniecība*. Savukārt Nīkrācē par ceļiem jau kuru

gadū atbild SIA *Taku meistars*. Pagasta pārvaldes vadītāja Ilona Rītiņa saka: „Tam ar darbiem veicas ļoti labi, un uz Nīkrāci var braukt skatīties, kādiem jābūt iztīrītiem ceļiem.” *Taku meistars* ziemā strādā arī Rudbāržos un Raņķos. Rudbāržos situācija

nav no labākajām, jo gads iet uz beigām, naudas atlicis maz, līdz ar to uzmanība tiek pievērsta tām brauktuves, kuras intensīvi izmanto gan braucēji, gan gājēji. Savukārt Raņķos lielākā daļa ceļu ir attīrīta, traktoristi strādājuši arī brīvdienās.

Daina Tāfelberga, Inta Jansone, Amanda Gustovska, Daiga Bitiniece, Alberts Dinters, Alberta Dintera foto

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Vienu dienu policija būs Skrundā, autoostā draud huligāns

Stāsta Kuldīgas novada pašvaldības policijas inspektors Kaspars Ķesteris.

29. novembris. Kā jau ierasts, arī šajā nedēļā katru dienu jānodrošina kārtība pie vakcinācijas centra. Pēc tam konvojējam jeb pavadām transportu, kas uz pilsētu ved galveno Ziemassvētku eglī. Pa to laiku izsaukums uz Baznīcas un Skolas ielas krustojumu, jo tur manīts iereibis vīrietis. Nevaram aizbraukt – lūdzam sazināties ar Valsts policiju (VP). Kad egle atvesta, kopā ar Valsts vides dienesta inspektoriem pārbaudām Ventas rumbu. Tajā atrodam un izņemam vienu nelikumīgu zvejas rīku. Zvana VP, ka Pelču ielā kāds laužot durvis. Zvanītāja laužējus piefiksējusi, vēlas rakstīt iesniegumu. Pēc tam dodamies pārbaudīt vietu, kurā dzīvojošajiem sieviete krietnā vecumā, kas jau vairākas dienas neatbildot uz dēla

zvaniem. Sagaidām VP, mediķus, glābējus un atveram durvis. Sieviete ir dzīva, bet tiek nodota ārstu aprūpē.

30. novembris. Mēneša pēdējais datums sākas ar kārtības nodrošināšanu Skrundā – turpmāk katru dienu vismaz viens mūsu darbinieks atradīsies tur. Nākas doties uz autoostu: tur divi piedzērušies vīrieši grib kāpt autobusā, bet šoferis neņem pretī. Mēs viņus aizraidām. Tālāk ceļš ved uz smilšalām, kur smagā automašīna iebraukusi, pārkāpjot noteikumus un zīmi, kas ļauj tur braukt transportam, kas vieglāks par septiņām tonnām. Vadītājs brīdināts, informācija nodota VP. Atgriežamies pilsētā, jo Semināra parkā jaunieši pīpē un, iespējams, lieto alkoholu. Jā, nepilngadīgais smēķē, par to sāks administratīvais process. Piedzēries vīrietis atļaidies guļā

Jelgavas ielā pie veikala *Kurši*. Nogādājam uz mājām Rendā, un par to viņš saņem protokolu. Nākamais ir zvans no mediķiem, jo tie pamanījuši, ka Padurē uz ceļa guļ vēl viens alkohola apreibinātais. Viņa liktenis tāds pats: mājās ar protokolu azotē.

1. decembris. Izsaukums uz Rūpniecības ielu, jo tur ceļmalā guļot vīrietis, blakus velosipēds, bet pa ielu izmētātas mantas. Mantis atrodam, vīrieti ne.

2. decembris. Dodamies uz Skrundas ielu, jo zvana sieviete, kuras bijušais draugs mēģinot iekļūt gan pa balkona, gan dzīvokļa durvīm. Kad aizbraucam, bijušo draugu sastopam auto kopā ar citu sievieti, kura ir pie stūres. Neesot ne mēģinājuši iekļūt, ne bungājuši pie durvīm. Ko dara pie bijušās draudzenes mājas, paskaidrot nevar. Izsaucam VP, jo sieviete pie auto stūres ir jūtāmā

reibumā. To padzirdējuši, abi kāpj laukā un tecinūs dodas prom. Šajā dienā kāda vadītāja spēkratam pielīmējam vienīgo protokolu par satiksmes noteikumu neievērošanu. Mums zvana, ka uz ceļa Kuldīga–smilšalās vairāki braucēji mēģina driftēt. Paziņojam VP. Planīcas ielā kādas mājas kāpņu telpā guļ piedzēries vīrietis. Aizbraucam, bet tur gulētāja vairs nav – satopam viņu Nomales ielā jau pēc cita iedzīvotāja zvana. Šoreiz vīrietis vārtās pa zemi, aizvedam mājās. Kamēr to darām, zvana no Vārmes, ka bērni vizinās pa kalniņu, kur novilkta elektrības vadi. Sazināties ar pagasta pārvaldes vadītāju, un viņa problēmu ātri atrisina. Izsaukums uz Priedaini, jo kādā dzīvoklī notiek skaļa uzdzīve. Ierodamies, durvis neviens vaļā never, bet dzirdams, ka iekšā kāds ir.

3. decembris. Pussešos no

rīta zvana no autoostas, jo tur piedzēries vīrietis traucē darbiniekiem strādāt, izsaka draudus. Sastopam, nākas viņu aizturēt un nogādāt uz mūsu telpām atskurbšanai. Arī te viņš uzvedas izaicinoši un beigu beigās tiek pie diviem protokoliem: par sīko huligānismu un par pretošanos policijas prasībām.

4. decembris. Saņemam sūdzību, ka Eglu ielā nav notīrīts sniegs. Informējam atbildīgos dienestus, tie sola situāciju uzlabot. Garāmgājēji satraukušies par jauniešiem, kuri Planīcas ielā skrienot virsū uz brauktuves – vai tikai nav dzēruši. Braucam lūkot, bet viņu tur nav.

5. decembris. Pa dienu reids Skrundā – tur viss mierīgi. Savukārt pusnaktī zvana VP, ka Liepājas ielā guļot vīrietis. Tas nogādāts mājās ar protokolu kabatā.

Pierakstījis **Alberts Dinters**

„Tāpēc, ka esmu daļa no sabiedrības”

Īvandniece Gunita Kudrovska pašlaik Ventpils uzņēmumā *Bio-Venta*, kas ražo un pārdod biodīzeldegvielu, strādā attālināti. Martā viņas ģimeni piemeklēja Covid-19, tādēļ pēc izslimošanas nebija šaubu, ka pret to jāpotējas visiem, jo slimības gaita pašai bijusi diezgan smaga un blaknes jūtamas vēl šodien.

„Kāda neapdomīga cilvēka dēļ nācās saslimt. Viņš apgalvoja, ka kovids – tā ir tikai tāda iesnu infekcija, nekas traks. Pazudusi oža un garša. Vai tad tas ir simptoms? Šis cilvēks aplipināja lielu daļu kolektīva, arī mani,” viņa atklāj.

SEKAS JŪT VĒL TAGAD

Lai gan mājās centušies ievērot visādus drošības noteikumus, tomēr slimība skārusi arī ģimeni: „Centos izvairīties no saskares ar savējiem, tomēr laboratoriski saslimšana tika apstiprināta arī meitai. Vīram un abiem dēļiem šo slimību, par laimi, nekonstatēja. Taču, lai arī viņiem tests bija negatīvs, veselības stāvoklis nebija tas labākais.”

Pēc izslimošanas, tikko radās iespēja saņemt vakcīnu, Gunitai un ģimenei nav bijis ne mazāko šaubu, ka tas jādara: „Runājām ar vecākiem, kuriem ir pāri 65 gadiem, un arī viņiem bija skaidrs, ka jāvakcinējas. Es ticu zinātnei un esmu daļa no sabiedrības. Pati esmu vakcinējusies brīdī, kad vēl nebija tādas nostādnes, ka jānogaida seši mēneši, līdz to drīkst darīt. Tādēļ pēc pāris mēnešiem es, vīrs un vecākais dēls Kuldīgā vakcinējāmies ar *Pfizer* poti. Mamma vienīgā saņēma *Modernas* vakcīnu.

Blaknes bija mazliet nepatīkamas – kādam sāpēja roka, kādam bija neliela temperatūra, taču tā

Gunita Kudrovska ar vīru Guntaru un jaunākajiem bērniem Līvu un Kārli.

ir tikai viena vai divas dienas, salīdzinot ar tām Covid-19 ciešanām. Varu droši apgalvot, ka man tā nebija parasta gripas infekcija. Likās, ka trūkst elpas, nezināju, kā rīkoties. Vismaz divas trīs nedēļas līdz pat mēnesim bija milzīgs nespēks. Vairākas dienas temperatūra bija ļoti augsta un paracetamols nelīdzēja, citreiz temperatūras nebija nemaz. Visādas neizskaidrojamas sajūtas.”

Gunita atklāj, ka sekas jūt vēl šodien: „Visa pasaule esam ierauti jaunajā slimībā, un par īstām sekām varēšu runāt tikai pēc kāda

laika, taču patlaban biežāk ir nestabils asinsspiediens – iepriekš to nebiju novērojuši. Vai tas saistīts tieši ar kovidu, neviens nemāk pamatot. Vēl esmu novērojuši lielāku nervozitāti, veģetatīvās nervu sistēmas traucējumus ne uz labo pusi.”

CITAS INFORMĀCIJAS VAI TICĪBAS DĒĻ?

Gunita iesaka antivakseriem noskatīties LTV sižetu *Nāves plauja*: „Tur tiešām var redzēt realitāti, ar ko saskaras mediķi. Tad vairs neieksiet, ka kovids ir parasta gripa.

Lai Dievs dod izslimot viegli, bet vecākiem cilvēkiem, kam veselība nav tik laba, saslimstot vēl ar kovidu, tas nešaubīgi atstāj sekas un diemžēl nes arī nāvi.”

Gunita vēl nesen gribējusi apciemot kaimiņieni Ventpilī, kurai šogad būtu 90: „Izrādījās, ka kundze saslimusi ar Covid-19 un nomirusi, jubileju nesagaidot. Tuvinieki pat nezina, kur viņa šo slimību noķērusi. Bet vakcinēta nebija. Droši apgalvot nevaru, bet esmu novērojuši, ka daudzi krievvalodīgie cilvēki, kuri ir arī pareizticīgi, nepotējas ticības dēļ. Arī šī kaimiņiene bija pareizticīgā un uzskatīja, ka vakcīna nav vajadzīga. Daudziem bijušajiem kolēģiem nācās pamest darbu, jo potēties viņi netaisījās. Liela daļa bija krieviski runājošie.”

PROBLĒMA – NAV ĢIMENES ĀRSTA

„Īvandē lielākā problēma ir tā, ka te nav neviena ģimenes ārsta. It kā esam tikai 15 kilometru no pilsētas, tomēr diezgan daudzi ir cienījama vecuma ļaudis, kas ar mašīnu nebrauc vai kam nav tuvinieku, kas uz pilsētu aizvestu. Tā tiešām ir problēma: vairs nav ne veikala, ne ģimenes ārsta. Pirms kāda laika jautāju kaimiņonkulim, kādēļ nav vakcinējies. Teica, ka gribētu, lai ģimenes ārsts pasaka, vai viņš to var darīt, jo ir izgājis cauri dažādām veselības

„Blaknes pēc vakcīnas bija tikai vienu vai divas dienas. Tas bija maz, salīdzinot ar tām Covid-19 ciešanām.”

problēmām un bažījās, ka vakcīna varētu to ietekmēt, bet nav, kas to pasaka. Tas ir nepareizi, ka valsts veido lielos vakcinācijas centrus. Tas varbūt der pilsētā, bet ne laukos. Šeit tieši ģimenes ārsts ir pirmais, ko apmeklē vecie cilvēki. Viņam jābūt tam, kas pateiks, ka jāvakcinējas.”

NEESI NASTA CITIEM!

Gunita cenšas netaisīt, kādi argumenti ir antivakseriem: „Arī šie cilvēki taču iet pie ģimenes ārsta un viņam uzticas, ja ir cita problēma. Kādēļ tagad, kad vakcīna tik nepieciešama, lai sevi pasargātu, viņi ir gudrāki un saka, ka nepotēsies? Kāpēc tu ej pie ārsta un dzer viņa izrakstītās zāles, ja netici zinātnei?”

Es uzskatu, ka jāvakcinējas, jo katrs esam daļa no sabiedrības un šī nasta mums jānes visiem kopā. Ja neesi gatavs būt daļa no sabiedrības, tad jāatstāj darbavieta un jāiet dzīvot mežā, lai nevienam nebūtu par nastu. Es uzticos tam, ko saka zinoši cilvēki – mūsu infektologi un mediķi. Jo vairāk būsīm vakcinēti, jo mazāka iespēja, ka slimība var izplatīties. Jā, noteikumi ir nežēlīgi, bet, ja ierobežojumi un potēšana ir vienīgais līdzeklis, kā slimību uzveikt, tad tas ir pareizi.”

Pa Dzirnavu diķa taku

Lai brīvo laiku pavadītu veselīgi, Īvandē izveidota 2 km gara pastaigu taka, ļaujot iepazīt nelielā Dzirnavu diķa ainavisko apkārtni.

Takas sākums ar informatīvo stendu atrodas stāvlaukumā pie peldvietas. Tad tā virzās gar diķi, kas ir uzpludināta Vankas upes daļa. Upe, plūstot caur Īvandi, ir mežonīga, likumiem un koku sagādājumiem bagāta. Vienā izveidojusies pussala, kas ir takas tālākais punkts, un tur ierīkota atpūtas vieta ar ugunsgrābi un lapeni. Taka ir apļveida: sākumu un beigas var iziet pa dažādās sarežģītības maršrutiem,

bet vidusdaļā tie savienojas. Var vērot gleznainas un pirmatnīgas ainavas, otru maršruta daļu var iziet arī ar bērnu ratiņiem vai izbraukt ar velosipēdu.

Taka iet caur *Latvijas Valsts mežu* teritoriju, daļa atrodas Eiropas nozīmes biotopā ar veciem kokiem un kritālām. Saglabāta dabas pirmatnība, tikai nedaudz pielāgojot pārgājieniem. Labiekārtojumu veidojis Jānis Zeidaks un SIA *Griestiņš*, ar kokgriezumiem papildinājis Juris Eglītis. Taka radīta ar tūrisma attīstības centra atbalstu par 2540 eiro no pašvaldības.

Baznīcā ierīkota apsilde

Konkursa *Darīsim paši* projektā Īvandes baznīcā ierīkoti astoņi infrasarkanie sildītāji, kas izvietoti solu rindās. Projektu realizējusi biedrība *Mūsu mājas – Īvande*.

Pagasta pārvaldes vadītāja Anda Upleja stāsta: „Ziemā visās baznīcās ir problēma ar apkuri. Iepriekš pulcējāmies mazākās telpās, jo baznīcu nevarēja apkurināt, taču epidemioloģisko noteikumu dēļ tur visi vairs nedrīkst atrasties. Tagad dievkalpojums varēs droši apmeklēt. Sildītāji solu rindās izvietoti tā, lai apsildītu nevis visu telpu, bet gan cilvēkus.”

Lielu atbalstu sniedza elektriskis Arvīds Līdaka, ar kura palīdzību sildītāji ierīkoti. Viss notika pakāpeniski: papriekš ievilkta elektrības vadi, bet sildītāji uzlikti rudens pusē. No pašvaldības konkursa *Darīsim paši* 800 eiro saņēmām jau aprīlī, atlikušo summu ieguldīja draudze. Kopējās izmaksas bija ap 900 eiro.”

Gaismas ceļš ved uz svētkiem

No 12. decembra līdz Ziemassvētkiem Īvandē katru vakaru no 16.00 līdz 19.00 varēs apskatīt baznīcu jeb iziet Gaismas ceļu, ko rīko draudze.

Pagasta vadītāja Anda Upleja stāsta, ka baznīca būs izgaismota un izrotāta, telpās skanēs mūzika un visi, kas vēlēties, varēs atnākt pēc Ziemassvētku noskaņas. Dažos vakaros paredzēta dzīvā mūzika, citos tā tiks atskaņota.

Dievkalpojumi parasti notiek katru otro svētdienu, un tos vada mācītājs Mārtiņš Burke-Burkevics, taču, cik bieži tie varēs notikt tuvākajā laikā, vēl nav zināms. Ja ierobežojumi ļaus, dievkalpojums būs arī Ziemassvētku vakarā 24. decembrī.

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

Uzbekistānas piezīmes

Vēl septembra vakarā nonākot Taškentā un tinoties šallē, sēžot terasē uz viesnīcas jumta un veroties naktīgnajās Vidusāzijas debesis, vēl laikam neaptveru, kas sagaida no rīta. Pēc brokastīm atverot viesnīcas durvis, mani apņēma sen neizjūsts karstuma vilnis! Ir tikai astoņi no rīta, bet saule jau cepina, un viens otrs ceļa biedrs automātiski meklē ēnu. Bet man patīk! Jo tieši pēc siltuma un saules esmu piecas stundas lidojusi sabiedrības *Uzbekistan Airways* lidmašīnā.

Uzreiz jāsaprot, ka kovidā dēļ vienubrīd par ceļojumu bija šaubas, bet pašlēmība uz „Ir” *kultūras ceļojumu* organizatoriem, informācija, ka saslimšanas rādītāji tur maz, nodrošinoties ar maskām un nododot PCR testu ne agrāk kā 72 stundas līdz izlidošanai (jo Uzbekistānas valdība Eiropas kovidsertifikātu neatzīst), ļāvas jau šķietami piemirstajām fantastiskajām izjūtām, kas mani vienmēr pārņem, paceļoties gaisā.

Iepriekš esmu izlasījusi, ka valstī ir piecas UNESCO pasaules mantojuma sarakstā iekļautas vietas, un zinu, ka divās būšu: Buhārā un Samarkandā. Bet vispirms nonākam galvaspilsētā Taškentā.

TAŠKENTA UN PIRMIE IESPAIDI

Tā kā Uzbekistānas valūta ir sumi, ko Latvijā iegūt nav iespējams, no paša rīta ar tikko satikto gidu Samiru, kurš būs ar mums visu ceļojuma laiku, dodamies uz tuvāko valūtas maiņas punktu. Jau bijām informēti, ka, samainot, piemēram, 100 eiro, uz brīdi varētu justies kā miljonāri, jo viens eiro ir aptuveni 122 000 sumu. Makā nemaz nevar tik lielu žūksni ielikt!

Diemžēl banka milzīgajā viesnīcā ar marmora grīdām todien nestrādā. Tāpat mums iet nākamajā viesnīcā. Šur tur redzam pa bankomātam, daži riskē un pie sumiēm tiek, bet vairums nevēlas riskēt ar kartes pazuādzēšanu. Labi, ka „Ir” *kultūras ceļojumi* par pusdienām un vakariņām Taškentā jau pārūpejušies. Tā pirmo dienu nodzīvojam bez naudas un pāris vietās izlīdzamies ar eiro – piemēram, mazā bodītē nopērku ūdens pudeli, vēlāk par kāda vietējā uzņemtu fotogrāfiju kalnos jauns biznesmenis pēc ilgas skaidrošanās ir ar mieru samaksu paņēmt eiro monētās. Tiesa, monētām viņi nepavisam netic – visur prasa papīra naudu. Gids ik pa laikam izmet savu jociņu, sak’, varat maksāt ar kredītkarti, bet varat arī ar vizītkarti.

Pastaigā pa pilsētu pārsteidz tas, ka redzam maz ļaužu. Gids Samirs stāsta: ir taču sestdienas rīts, cilvēki paliekot mājās un visa rošība sākoties tikai vakaros. Tomēr divaini, ka dienas pirmajā pusē tā sauktajās Taškentas Brodvejā rosās tikai apkopēji un sētnieki, liela daļa lasa spaiņos zīles, lai dotu lopiem. Arī policisti šur tur manāmi pastaigājami, un gids stāsta, ka ielās mēs varot justies droši – kabatzagļu nesot, vairums policistu nesaigājot formās, turklāt visur esot kameras. Turpat netālu ir milzīgā Tašken-

tas foruma ēka, kuras lustrā esot 200 kg Svarovska kristālu, un, lai namu labāk varētu redzēt, celšanas laikā esot izcirsti visi lieli parka koki. Lai arī gids, kā vēlāk pārliecināties, ir īstens savas valsts patriots un veikli izvairās no nepatīkamiem jautājumiem, šis fakts viņam liekas nosodāms.

Mūsu ceļojums nepavisam nav ar politisku nokrāsu, taču brīžiem nepatīk gida jūsmīgie stāsti par uzbeku nacionālo varoni, nežēlīgo karavadoni Timuru, arī piesardzīgā attieksme pret Afganistānā notiekošo, labvēlība pret Krieviju (kurp, protams, ceļo liela daļa uzbeku saražotās produkcijas). Lielākais investors pašlaik esot Turcija.

Taškenta ir vairāk nekā 2200 gadu sena, tās tulkojums nozīmē *akmens pilsēta*. Pati pilsēta šķiet pelēka, bez skaistām celtnēm, te arī neredz neko daudz no senatnes ēkām. Bet tas saprotams, un vairāk par vēsturi uzzinām vakarā, kad apmeklējam iespaidīgo monumentu, kas velēts 1966. gada zemestrīces upuriem. Tās pazemes grūdieņi turpinājušies gandrīz pusgadu, miljoni palikuši bez pajumtes. Un toreiz brālīgā Padomju Savienība sūtījusi savas celtņu brigādes Taškentu atjaunot.

Gids stāsta, ka centrā metro tuvumā labu dzīvokli varot iegādāties par 40 tūkstošiem dolāru. Bet vidējā alga te esot ap 300 dolāriem mēnesī. Piemēram, metinātājs saņemot 150 dolāru, bet pieredzējis ķirurgs – 400. Vēlāk taksometra šoferis gan pastāstīs, ka bez oficiālās algas vēl otra esot ne tikai ārstiem vien, bet arī skolotājiem – lai būnam pievērs lielāku uzmanību. Obligāta ir vidējā izglītība, un bez valsts skolām esot daudz privātskolu. Ir obligāta skolēnu forma, kas radinot pie disciplīnas: balta blūze vai kreklis un melni svārkī vai bikses. Vīriešiem līdz 27 gadiem jādienē armijā, un, ja to nedara, tad bezcerīgi taisīt karjeru valsts iestādēs.

Pilsētas ielās redzam pārsvarā baltas automašīnas, visbiežāk *Chevrolet*. Tā kā jātaupa ūdens, baltu var mazgāt retāk, turklāt karstajai saulē (te 200 dienu gadā esot saulainas) baltajās mazāk karsējas. Un tā bezmaz visi brauc ar tepat ražotajiem ševroletiem, jo ASV autoražotāja *General Motors* meitas uzņēmums ir uzbeku valdības atbalstīts, tātad monopolists. Te saražoto jauno automašīnu cena ir divas trīs reizes mazāka par jebkuras citas markas lietotu mašīnu, jo tad jāmaksā valstij nodokļi. Piemēram, par 4000 eiro Latvijā nopērkamu lietotu auto šeit esot jāatdod ap 15 tūkstošiem dolāru.

Vēl pirms izbrauciena uz kalniem apmeklējam krāšņo Taškentas lietišķās mākslas muzeju, kur priecājamies gan par pašu ēku, gan nacionālajiem darinājumiem: paklājiem, traukiem, segām utt.

Vakarā ir iespēja apmeklēt muzikālās strūklakas, kas dažādās krāsās uz augstās viesnīcas *Hilton* fona gan uzbeku tautas melodiju, gan mūsdienīgāku dziesmu pavadījumā sagādā skaistu priekšnesumu. Uz to sanākuši un tādā kā amfiteātrī sasēdušies vietējie un tūristi, kas pēc karstās dienas veldzējas un priecājas. Beidzot redzam daudz, daudz ļaužu vienkopus, un tas disonē ar dienas iespaidiem.

CEĻŠ UN KALNI

Spilgtu iespaidu atstāj gan brauciens uz kalniem, gan pacelšanās ar pacelāju 2530 m augstumā. Pa ceļam ik pa laikam redzam cilvēkus kaut ko pārdodam – augļus, riekstus, ievāriņumu un šeit raksturīgās skābpiena bumbiņas, kas esot izcila uzskoda pie alus. Tās lielākā daļa mūsu grupas piesardzības nolūkos gan tikai apskata, jo ej nu sazinā, vai, ceļa malā stāvēt 30 grādu karstumā, tās nevar nodarīt skādi vēderam. (Tiesa, atpakaļceļā lidostā tādas vakuuma iepakojumā nopērkam, bet garša liek vilties.)

Kad ceļa malā pamanām plašu kokvilnas lauku un gids jautā, vai gribam kokvilnas kodaļas jeb galviņas paņemt sev suvenīram, tad, ilgi nedomājot, lecam pāri grāvī un saplūcam. Man tā tiešām pirmā reize, kad turu sauļā baltās, mikstās kokvilnas bumbiņas. Tā ilgus gadus bijusi viena no Uzbekistānas pamatražošanām, kurā diemžēl izmantots arī bērnu darbs (tagad tiekot ierobežots vai aizliegts). Un, lai taupītu ūdeni, lauksaimniecība pēdējos gados pārorientējoties uz auglīkopību. Modē te nākuši pundurveidīgi augļu kociņi, kā plūmes un ābeles, kas jau otrajā gadā ražojot un – galvenais – neprasot daudz ūdens.

Ceļā uz kalniem sastopam ne tikai automašīnas (turklāt te mazāk baltas ševroletu, toties ir žigūļi, moskviči, gaziki), bet arī govīs un ēzeļus. Dabā valda brūni pelēcīgi un nefīri zaļgani toni. Pārsteidz, ka ceļmalās valgas nelielās dzīvojamās ēkas ļoti līdzīgas. Gids stāsta, ka tāda esot valsts politika, lai neatšķiroties turīgo un ne tik turīgo mājokļi. Zeme te pieder valstij, bet dzīvokļus drīkst pirkt un mējas būvēt – valsts tam dodot kredītu. Bet augstāk kalnos slējas lepnas, lielas viesu mājas ar baseiniem, par ko gids ironizē, sak’, diennaktī tādas izīrējot par

Čarvaka ūdenskrātuve.

Sestdienas rītā parkā tikai sētnieki.

200 dolāriem – laikam iedomājoties, ka te esot ne kāda Dubaja! Kontrasti tāpat kā pilsētā: gan spoji žums un grandiozas ēkas, un lepnas mašīnas, gan nabadzība un nefīrība. Jā, Taškenta atstāj diezgan vienaldzīgu (cik nu vienā dienā pagūstam redzēt), taču daba gan aizrauj. Uz-

braucam 2530 m augstumā un tad ar diezgan ekstrēmu, vecmodīgu, vietām sarūsējušu metāla pacelāju žums un grandiozas ēkas, un lepnas mašīnas, gan nabadzība un nefīrība. Jā, Taškenta atstāj diezgan vienaldzīgu (cik nu vienā dienā pagūstam redzēt), taču daba gan aizrauj. Uz-

ĪSUMĀ

- Iedzīvotāji: 30 miljoni (80% uzbeku, 5% krievu, 5% tadžiku, 3% kazahu, 2% tatāru u.c.).
- Reliģija: 88% sunnītu musulmaņu, 9% pareizticīgo, vēl ir budisti, kristieši u.c.
- Galvaspilsēta: Taškenta.
- Platība: 447 400 km².
- Ir tikai sauszemes robežas – ar Kazahstānu, Tadžikistānu, Kirgizstānu, Turkmēnistānu un Afganistānu.
- Uz ziemeļiem atrodas izžūstošā Arāla jūra. Kopš 1960. gada tā sarūkususi par 40%, jo Sirdarjas un Amudarjas ūdens tika novadīts lauksaimniecības zemju apūdeņošanai.
- 40% valsts atrodas Kizilkuma tukšnesī, trešo daļu aizņem kalni, tikai 10% ir aramzeme upju ielejās.
- Eksportē kokvilnu, tabaku, augļus un dārzeņus, zeltu, urānu un dabasgāzi.
- Neatkarību no PSRS pasludināja 1991. gada 31. augustā. Padomju laika premjerministrs Islams Karimovs kļuva par Uzbekistānas prezidentu. Kopš 2016. gada, kad prezidents ir Šavkats Mirziyoyevs, parādās pozitīvas tendences: vairāku politeslodzīto atbrīvošana, mazāk bērnu darba kokvilnas laukos, pārskatīta partiju finansēšana utt.
- Aprīlī Uzbekistāna pievienojusies ES īpašajam veicināšanas režīmam ilgtspējīgai attīstībai un labai pārvaldībai. Tas veicinās eksportu un palīdzēs iegūt investīcijas. Bet tiek sagaidīts, ka valsts ievieš starptautiskās konvencijas par labu pārvaldību, cilvēktiesībām un darba tiesībām, par vides un klimata aizsardzību.

Mūsu viesnīca. Jau no paša rīta 30 grādu.

Foruma ēka un mūsu gids Samirs.

Taškentas lietišķās mākslas muzejā.

Pirmā sastapšanās ar tirgotājiem ceļa malā.

Pieminekļis Timuram, slavenajam uzbeku valdniekam un karavadonim.

Pirmā vieta, kur dodamies mainīt naudu

Iespaidīgs monuments 1966. gada 26. aprīļa Taškentas zemestrīces upuriem.

Uzbekietes ir laipnas un draudzīgas. Grib nobildēties ar mums. Un labprāt pozē mūsu fotogrāfiem.

Brauciens ar pacelāju līdz Beldersajas kalnu kūrortam.

Ielās pārsvarā baltas automašīnas.

vizinājušās vairākas manas paziņas!) Pretī braucošie pāri visbiežāk sveicina – smaidīgi māj uzbekietes lielos lakatos, aturīgāki vai nopietnāki ir vīrieši un tūristi.

Ar zili dzidru krāsu pārsteidz milzīgā Čarvaka ūdenskrātuve. Vidusāzijā tā esot otra lielākā mākslīgā. Jā, Uzbekistāna ir valsts, kurai

ūdens ir liela problēma! Upes te bieži izžūst, jo ūdens tajās nereti ir tik, cik satek no kalnu strautiem, tur kūstot sniegam. Tas, ka esam dienvidos, apliecinās mirkli, kad skatīties – spoža saule, bet viens mirklis, un vairs tās nav! Ātra norietēšana. Nākamajā dienā jāceļas agri, jo

pēc brokastīm dodamies uz dzelzceļa staciju, lai brauktu uz Samarkandu. Maza atkāpe par brokastīm. Vesela epopeja un pārsteidzošs veids, kā tiekam pie kafijas, – protī, automāts ir, taču piens pašam jāpievada pa plastmasas caurulīti no parastās piena tetrapakas. Kad tā

tukšojas, tad jāņem, jākrata un jāgroza! Diezgan amizanti. Bet, kad tas apgūts, tad var nogaršot tiešām gardos žāvētos augļus, ievāriņumus, maizītes, pastētes utt. Jo, kā smeļies, omlete visur vienāda. (Turpmāk vēl.)

Visur saskata pozitīvo

Ir iestājies gada tumšākais laiks, kad katra sirds alkst kāda gaišuma. Daudz vairāk par svētku gaismiņām ilgojamies ieraudzīt ar sirds gaismu apveltītus cilvēkus, un noteikti katram tāds nāk prātā. Viens no viņiem ir kuldīdzniece IVETA CIMERMANE – meitenīga un sirsnīga, vizuāli krietni jaunāka par saviem gadiem. Studente, mamma, pedagoge.

PASAULES DIKTĀTS LATVIEŠU VALODĀ

Dienā, kad mēģinu sarunāt interviju, Iveta saka: „Jau trešo reizi rakstu pasaules diktātu latviešu valodā. Pirmās reizes tas notika bibliotēkā, bet šogad tiešsaistē, pa radio un televīzijā. Bez maksas var piedalīties jebkurš latviski rakstošais jebkurā pasaules valstī bez vecuma ierobežojuma, lai pārbaudītu savas pareizrakstības zināšanas. Kāda latviešu literāta darbu lasa profesionāls aktieris. Iepriekš laimējās klausīties Viļa un Zanes Daudziņu lasījumus, šogad Aivara Eipura ap 300 vārdu garo, knifiniem bagāto *Mazsālīto gurķu blīzu* lasa Valmieras aktieris Mārtiņš Meiers. Pēc mēneša e-pastā saņemšu kļūdu labojumu. Vienmēr jau dažas interpunkcijas kļūdiņas atrodas. Ir daži cilvēki, kuriem kļūdu nav. Šajā pasākumā mani ievilka mamma. Gribētos jau, lai arī citi tā pārbauda zināšanas.”

DARBU NEKAD NAV TRŪCIS

Iveta tiek galā ar jebkuru darbu un nebīstas sākt kaut ko neierastu – arī pārdevēju aizvietošanu maiņas veikalā *Kukulītis*. „Tas ir ļoti jauks darbiņš, kur var parunāt ar cilvēkiem. Sevišķi runīgas ir vecmāmiņas, ar kurām var spriest par dārza darbiem, ēdienu gatavošanu un kaut ko noderīgu arī pārņemt. Vēl varu dežūras Kuldīgas bērnu un jauniešu centrā apvienot ar pusotrgadnieku grupiņas audzināšanu *Ābelītes* Pelču filiālē *Ābelēs*. Pēc amatu klasifikatora esmu pirmskolas pedagoge. Šobrīd mazuļu nav daudz, bet darba pietiek. Kā iesācēja par to pricējos, jo varu iepazīt darbu mazliet mierīgāk. Apbrīnoju kolēģes, kurām apkārt ir kuplāks pulks.” Darbu viņa apvieno ar studijām Latvijas Universitātes programmā *Pirmsskolas un sākumskolas skolotājs*. Vēl pusotrs gads, ko mācīties. Pašlaik viss notiek attālināti.

VALODAS UN DABA

„Nekad nebiju domājusi, ka lasīšu doktora disertāciju – 400 lappušu angļu valodā, lai iegūtu materiālu savam bakalaura darbam, bet tā ir oficiālā informācija, kurā drīkstu balstīties psiholoģijas un pedagogijas jautājumos. Lasīt un rakstīt angļiski nav problēmu, izruna varbūt nav perfekta, jo ikdienā šo valodu nelietoju.

Pamatskolā mēs, meitenes, aizrāvāmies ar spēņu valodu – mēģinājam likt kopā vārdus, lai viena otrai rakstītu zīmītes, kuras citi nesaprastu. Galvenais mācību līdzeklis bija filmas, kuras gandrīz sapratām arī bez titriem. Vēlāk vairs nebija laika pievērsties šai valodai.”

Vislielāko prieku Ivetai sagādā

„Labās pārmaiņas vajag sākt pašam ar sevi,” mudina kuldīdzniece Iveta Cimermane.

daba: garas pastaigas ar ģimeni pa mežu un, ja iznāk laiks, arī gar jūru. Bet, ja ne vairāk, tad vismaz ar draugiem vakarā pēc darba pa krēslos sākušo pilsētu. Šobrīd nav karstas vēlmes braukt uz Ēģipti vai Turciju – ar labiem draugiem interesanti var būt arī dārzā vai pat pilsētas pagalmā.

„Nekas nevar būt skaistāks par dabu! Saulriets visskaistākais ir klātienē – tas mirklis šeit un tagad. Varu brīst pa čabošām lapām rudenī kopā ar draugiem, iepazīstot kādu Kurzemes dabas taku. Mīļākais gadalaiks ir vasara. Patīktu arī rudens, ja tikai vakari būtu garāki, – pārāk agri uznāk tumsa, un pārāk daudz lietainu dienu. Arī ziemā vienmēr ir, ko darīt. Kad uzkrīt sniegs, mudinu savējos doties ārā, pikojos ar vīru un bērniem. Savējie nebrīnās, kad tikko uzsnigušajā sniegā uzzīmēju sniega eņģeli. Pēc tam vīrs padod roku un palīdz piecelties – viņš jau pieradis, ka tāda dulla viņam esmu.”

MĀJSĒDES LAIKS

„Kā pārdzīvoju mājsēdi? Vai, nemaz nebija tik slikti! Visiem režīms. Līdz septiņiem vakarā jāiepērkas, tad vakariņas, visa ģimene mājās, ja neskaita reizes, kad vīram Viesturam jābūt darbā. Bija daudz laika, ko vēlēt sev, ģimenei, parunāties un – ko tur liegties – arī televīzoru kopā paskatīties. Iepriekšējā reizē daudz spēlējām galda spēles.

Trakāk bija ar attālināto skolu: vienā istabā meita, otrā – dēls, bet augstskola, kā smējos, – tualetē. Tik traki jau nebija, bet virtuvē tiešām nācās strādāt, lai visiem būtu netraucētas iespējas. Nepiederu pie tiem, kuri nespēj dzīvot bez skatuves mākslas. Visspilgtāk atmiņā palikusi slavenā amerikāņu komē-

Draugi Līga un Māris Dadži raksturo Ivetu nedomājot: „Ļoti labs draugs, rūpējas par ģimeni, draugiem, skrien uz visām pusēm, visam pat nezin kur atrotot laiku. Ļoti izpalīdzīga, uz viņu vienmēr var palauties, draugi ir viņas vērtība. Nekad neliegs padomu, ļoti erudīta, ar plašu redzesloku. Cilvēks, kurš visur cenšas saskatīt pozitīvo.”

„Dārzā strādā līdz pagurumam un visbeidzot nokrīt starp dobēm, ar gandarījumu uzlūkojot kārtīgās vadziņas.”

ko pagalmu. Iekāruši puķu podus, pieteikti konkursam un ieguvuši 3. vietu. „Tad jau bija āķis lūpā, pacentāties vairāk, un – 2. vieta. Pilnai laimei pietrūka pirmās. Tad kungam radās ideja uztaisīt ūdenskritumu. Kopā braucām, meklējām piemērotus laukakmeņus, Viesturs sakrāmēja, jo mūrēt bez saskaņošanas vecpilsētā aizliegts, un iekārtoja infrastruktūru. Bet konkurss bija beidzies... Tā nu mums pie mājas ir ūdenskritums, ko katru gadu papildinām, arī ar kādu dārzā izraktu lielāku akmeni. No Talsu novada puķu audzētavas trešo gadu pārkam puķu podus, kurus izkārtojam ūdenskritumā un tam apkārt.

Pilnīgi bez zināšanām nebiju, jo palīdzēju dārza darbos mammai, savukārt vecmāmiņa gandrīz 30 gadus audzēja kolhoza tomātus Kurzemes pakalnās. Arī vīra vecāki palīdz ar padomu.

Man ir ļoti labas virtuālās attiecības ar tomātu un sīpolpuķu tirgotājiem, kam jebkurā brīdī varu pajautāt, aizsūtīt bildi, un saņemt labu ieteikumu. Tie ir ļoti atsaucīgi cilvēki, no kuriem pārku tomātu sēklas, tulpes, narcises un peonijas. Feisbukā ir daudz grupu, kurās sastopami agronomi – vairāku grāmatu autori.”

LABĀK FIZISKS NEKĀ GARĪGS NOGURUMS

„Mans mīļākais citāts: „Dārzs – tā nav vieta, kur sēdēt. Tur strādā līdz pagurumam un visbeidzot nokrīt starp dobēm, ar gandarījumu uzlūkojot kārtīgās vadziņas.”

Dārzs ir viens liels eksperiments. Tur vienmēr ir tik daudz, ko darīt: iekārtot, pārkārtot, rakt un stādīt. Gribas sakārtot tā, lai būtu sava vieta dārzeniņiem un augļiem, sava puķēm, lai ir arī atpūtas zona ar zālienu, kā pienākas. Mums ar Viesturu ļoti patīk rakņāties pa dārzu. Kad stādu, liekas, ka būs par maz, bet, kad sāk ražot, saprotu, ka ir *auzās*. Kad pienāk rudens, tad ir tas foršais teiciens: „Vai kabacīti nevajag?” (Smejas.) Labi, ka ir kāds, kam atdot to – bez ķīmijas audzēto.”

Arī dzīvesbiedram Viesturam patīk dārza darbi.

dija *Alu cilvēks*. To rakstot, autors neformāli pētījis antropoloģiju, psiholoģiju, mitoloģiju un savu laulību. Tā ir standapa izrāde par vīriešu un sieviešu attiecībām, un tās laikā aktierim Jānim Jarānam bijusi – tā runāja – ļoti augsta temperatūra, tomēr izrāde notika augstā līmenī. Sen tā nebiju smējusies! To gan labprāt noskatītos vēlreiz, bet varu godīgi atzīties, ka, piemēram, opera gan nav tas, ko gribētu redzēt klātienē.”

SĀKĀS AR MAZO PLEĶĪTI

Jau pāris gadu ģimenei ir dārzs Ābelciemā. Viss sācies ar mazu pleķīti sētā Kuldīgā, Jelgavas ielā, kad noticis konkurss par skaistā-

VIRTUVĒ PALĪDZ INTERNETS

Lai lielā raža nebūtu jāmet ārā, tiek meklētas pārstrādes iespējas. „Kad visas zināmās receptes apnikušas, palīgā nāk vecais, labais *YouTube*. Uzmanību piesaistīja krievvalodīga vecmāmiņa, kura iepazīstināja ar konservējumiem uzbeķu gaumē. Krievu valodu saprotu ļoti labi. Tā, vīra iedrošināta, sāku konservēt salātus ziemai. Vīrs ik pa laikam tikai piegādā burciņas. Esam jau arī šīs receptes izredīgējuši – zinām, ko nākamgad turpināsim un kas tiks mainīts. Tagad ir, ko likt galdā ciemiņiem. Šogad saņāca labi – nekas nav pārspīlēts ar garšvielām, kā var gadīties pirmajā reizē. Bet, kā saka, no kļūdām mācāmies, pēc kļūdām – ārstējamies (joks). Mums gan nav pagraba – viss jāved glabāt pie mammai.”

MEKLĒ GĀDĪGUS KOPĒJUS

No iepriekšējiem saimniekiem dārzā ir biezas seno ziemciešu dobes: hostas, miķeļīši, īrisi, vēlziedes un peoniju krūmi. Iveta sameklēja cilvēkus, kam puķes atdot. Daudzi stādi aizbrauca uz Padures muižu, kur uzziēdēs nākamvasar.

Kad pie dārziņa tika ģimenes draugi Līga un Māris Dadži, Iveta ar Viesturu bija pirmie palīgi un padomdevēji, uz sālsmaizi uzdāvinot dzelteno krokusu sīpoliņus un dakšas. Kamēr tā dārza dizains vēl tika projektēts, Iveta savējā podiņos ieaudzēja pāris duču ražīgas šķirnes zemeņu.

CITI VAĻASPRIEKI

Ivetai patīk šūt, lai gan tam vairs laika neatliek: „Kad piesēžos, sašuju iecerēto, kaut ko pielaboju, pāršuju un tad aparātam lieku mieru. Mīļākās krāsas pēdējā laikā ir košas: sarkana, zila, dzeltena. Mazāk gribas redzēt apkārt melnu un pelēku – apnikušas visas tās negācijas.

Labprāt klausos *savū* mūziku. Tā ir klasika jaunās skaņās, instrumentālā mūzika, latviešu, angļu, krievu. Klausos dārzā, ceļā, mājās. Bieži vien dārzā pietiek ar putnu dziesmām. Manas dienas ir raibas un piesātinātas. Vaļasprieks, kuram diemžēl vairs nepietiek laika, ir kaligrāfija. Tie ir tie skaistie burti – kā vecmāmiņu laika glītrakstīšana. Kad vēl varēja, apmeklēju kursus, kur mācīja rakstīt ar tinti un spalvu – vienkārši izkopt rokrakstu.”

NEMEKLĒT OTRAM SKABARGU

„Necenšos nevienam uzbāzties ar pamācībām, bet neliedzu padomu nevienam, kurš to prasa. Galvenais – nemeklēt to skabargu otra acī! Vajag labās pārmaiņas sākt ar sevi un būt jaukākam pret citiem. Ja paši būsim jauki, arī citi pret mums izturēsies mazliet labāk.”

Kurp ved *Rumbabuss*?

(Sākums 23. novembrī.)

(Turpmāk vēl.)

Labās atsauksmes par ekskursijām, ko ar elektroautobusu *Rumbabuss* Kuldīgā vada gide Inga Trumsiņa, arī *Kurzemnieku* rosināja iepazīt pilsētu no cita skatpunkta. I.Trumsiņa katru ekskursiju pārvērš unikālā piedzīvojumā gan nesteidzīgu izjūtu baudītājiem, gan steidzīgākiem pilsētas viesiem. Mēs aizrautīgi klausāmies gides stāstījumā.

- Kaļķu, Upes, Baznīcas iela, Rātslaukums ●

Ceļojums pa Kuldīgas ielām turpinās. Virzāmiem pa Ventspils ielu un, apmetot apli, iegriežamies Kaļķu ielas radoši industriālajā kvartālā. Savulaik te darbojies Kuldīgas autotransporta uzņēmums jeb ATU, kurā strādājuši ap 300 darbinieku.

Kura ir šaura, klusa un reti pamanīta ieliņa pilsētā? Upes iela – viena no senākajām Kuldīgā. Ir pat leģenda, ka sagūstītie kurši pa šo ceļu nesuši dolomīta akmeņus pils celtniecībai. Senos laikos satiksme Upes ielā bijusi visai dzīva, jo tā vedusi uz pili un atrodas tuvu Ventai. 19. gadsimta Kuldīgas plānos tā iezīmēta kā Ūdens iela.

Visu regulē Ventas ūdens līmenis: kad tas bijis augstāks, tad ar laivām un plostiem varēts pilsētai piekļūt tuvāk. Savulaik tas bijis tirdzniecības ceļš no Ventspils uz Kandavu. Upes ielā darbojies arī zirgu pasts, kur rikšotāji atstāti atpūsties, bet tālāk cilvēki savās gaitās devušies kājām.

Netālu no tā sauktās Melnās kolkas upes dibenā esot saglabājusies dēļu grīda, kas bijusi piestātne. Pēc bargām ziemām dzīvojamo māju pagalmos sastumti ledus kalni jeb sakrājušies vižņi, un pēdējais iespaidīgākais bijis 2010. gadā.

Tālāk pa Baznīcas ielu dodamies uz veco tirgus laukumu jeb Rātslaukumu. Garām pazib restaurācijas centrs. Darbību tas sācis 2010. gadā, lai vecpilsētas kultūrvēsturiskā mantojuma autentiskumu saglabātu nākamajām paaudzēm. Speciālisti restaurē logus, durvis, nojumus, kokgriezumus u.c. detaļas.

Pabraucam garām Sv. Katrīnas baznīcai, kas nosaukta Aleksandrijas Sv. Katrīnas vārdā un pirmo reizi dokumentos minēta 1252. gadā. Pirmais dievnams celts no koka, vairākas reizes pārbūvēts. Tagadējais izbūvēts pēc Kurzemes un Zemgales hercoga Gotharda Ketlera 1567. gada recesa par baznīcu celtniecību un atjaunošanu. Ēka vairākkārt degusi, bet vienmēr atjaunota. 1610. gadā Sv. Katrīnas baznīcā kristīts nākamais Kurzemes un Zemgales hercogs Jēkabs. Tas bijis hercogistes pirmās galvaspilsētas Kuldīgas (Goldingenas) galma dievnams.

Tālāk braucam garām vēsturiskajai dzīvojamai ēkai Baznīcas ielā 17, kas 18. gadsimtā celta kā guļbūve, bet 19. gadsimta otrajā pusē namam izveidotas mūra piebūves. Te atrodas unikāla koka lāde jeb iebūvēts skapis, kas ir iecienīts tūristu apskates objekts.

Tad deguns sajūt tikko ceptu smalkmaizīšu smaržu – protams, ripojam garām veikalam *Dārziņš*!

Labajā pusē Baznīcas ielā 10 atrodas hercoga Jēkaba galma aptiekas ēka – divstāvu celtni, kas būvēta koka pildrežģu tehnikā, ar pagrabu, mantelškursteni un mansarda jumtu.

Baznīcas ielā 7 ir vecākā ēka Kuldīgā. Tā celta 1670. gadā, pārbūvēta 18. gadsimtā, piederējusi kādam rātskungam.

Piestājam Rātslaukumā, kas pirmo reizi minēts 17. gadsimta dokumentos. Tirgus laukums te bijis līdz 1937. gadam. Vēlreiz jāpieskaras kino tēmai, jo šeit uzņemta daļa no filmām *Krasts* un *Emīla nedarbi*.

Kaļķu ielas kvartālā atrodas vairāki uzņēmumi. Viens no tiem ir alus darītava *Duna Brewery*. Vasarā te bijis īpaši jauki, un pēc alus darītavas apskates pilsētas viesi atgriezušies vēlreiz, lai pagalmā, malkojot alu, klausītos muzikālus priekšnesumus. Vēl te darbojas kombučas ražotne, kas pārcēlusies no Ādažiem, kafijas grauzdētava *Curonia Coffee Roasters*, metālapstrādes uzņēmums, *Latvijas pasts* un vēl citi. Teritorijā vēl ir ēkas sliktā stāvoklī, un tās gaida savu kārtu atjaunošanai. Tāpat kvartālā vēl jāuzlabo brauktuves.

Tepat darbojas arī pasaulē slavenais klavieru būvētājs Dāvids Kļaviņš, kas pandēmijas laikā savu ražotni uz Kuldīgu pārcēlis no Ungārijas. Braucot garām, loģos varam redzēt – top neparastas vertikālās klavieres. Blakus darbojas ekoloģiskās kosmētikas ražotājs no Pierīgas. „No viesiem par šo kvartālu dzirdama sajūsma, no vietējiem – lepnums,” saka Inga. „Agrāk grupām stāstīju, ka esmu no Kuldīgas. Visbiežāk atskanēja atbilde: „Ā, no laukiem...” Tagad viņiem atbilde ir citāda: „Ā, no Kuldīgas!””

No Rātslaukuma *Rumbabuss* griež pa kreisi un iebrauc *Metropoles* pagalmā. Kuldīgai raksturīgi divstāvēgie šķūņi jeb koka spīķeri, un tādi te bijuši septiņi, bet saglabājies viens. Hronikā minēts, ka šī bijusi iebraucamā sēta. Pirms 300 gadiem pagalmā atradies traktieris, un stāsts vēsta, ka franču virsnieks solījis kādu mamzeli apprecēt, bet piemūļkojis viņu – atstājis traktiera istabiņā un aizbraucis.

Pagalmā dzirdama Alekšupīte. Līdz 19. gadsimtam ūdens bijis tik tīrs, ka tajā dzīvojušas foreles, te mazgāta veša, dzirdināti lopī, ar ūdeni laistīti dārzi. Gandrīz nekas nav mainījies. „Ekskursantiem stāstu par pagalmu, pēkšņi no mājas iznāk iemītnieks ar spainīti rokās un kāpj lejā pa trepītēm pēc ūdens, lai aplaistītu puķes,” teic I.Trumsiņa. „Padomju laikos bijis tāds atjautības uzdevums: „Kas Kuldīgā mirdz kā varavīksne?” Pareizā atbilde: „Alekšupīte.” Tad no trikotāžas fabrikas *Māra* izlaisti ūdeņi. Kad jaciņas krāsotas sarkanas, ūdens bijis sarkans; kad zilas, tad zils. Tagad ūdens atkal tek tīrs.”

Izbraucot no pagalma, skatienu piesaista sarkanie dakstiņu jumti. Kuldīga ir viena no nedaudzām pilsētām Eiropā, kur dakstiņu jumtus atjauno. Tiek izmantota veca metode: noņem, nomazgā un liek atpakaļ. Veco māju jumti ir lieli, un viens dakstiņš sver ap trim kilogramiem.

Inta Jansone
Lailas Liepiņas foto

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības finansiālu atbalstu.

PASAULĒ

Kas tā par vietu? 41. kārta

Izmantojot divus attēlus un nelielu informāciju par kādu pasaules vietu vai objektu, mēģini atpazīt, kā to sauc!

Luterāņu baznīca, viena no augstākajām celtnēm šajā valstī (74,5 metri). Nosaukta vietējā dzejnieka un garīdznieka vārdā. Atrodas kalna galā netālu no pilsētas centra, viens no pazīstamākajiem orientieriem un ir redzama visā pilsētā. Baznīcas projekts pasūtīts 1937. gadā. Tiek teikts, ka arhitekts to veidojis tā, lai dievnams atgādinātu šīs valsts ainavas: klintis, kalnus un ledājus. Celtniecība prasīja 41 gadu: sākās 1945. gadā un beidzās 1986. gadā. Baznīca tiek izmantota arī kā skatu tornis.

Atbildi gaidām līdz 9. decembrim 11.00, to sūtīt konkursam *Pasaules pazinējs, Kurzemniekam* 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv vai iemest redakcijas durvju pastkastē.

Konkursu atbalsta veikals Cīkāde.

40. kārtas atbilde: Sumelas klosteris, Trabzonas province, Turcija.

Pareizi atbildējuši: Vineta Kondraņicka, Daina Gerente, Inese Midrijāne, Velta Višņevska, Gunta Grundmane, Gunta Folkmane, Ingars Neimanis, Ausma Kreidere, Vilnis Bēniņš.

VĒSTURE

Kurzemnieks sadarbībā ar Kuldīgas novada muzeju piedāvā konkursu, kas liek papētīt vēsturi vai vienkārši atcerēties dažādus notikumus Kuldīgas novadā.

41. jautājums

Kas tā par vietu Kuldīgā?

Atbildi un, ja ir, arī atmiņu stāstu par attēlā redzamo līdz 9. decembra 11.00 sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv.

40. jautājuma atbilde: Īvandes dzirnavas.

Pareizi atbildējuši: Daina Gerente, Indra Grandava, Velta Višņevska, Gunta Grundmane, Ausma Kreidere.

FOTOKONKURSS

Kas šajā attēlā ir citādāk?

Atrodi neatbilstības!

Konkursu atbalsta

Atbildes līdz 9. decembra 11.00 sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv vai fotoattēlu, izgrieztu no laikraksta, sūtīt redakcijai 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemest redakcijas vēstuli kastītē.

Pareizi atbildējuši: Daina Gerente, Indra Grandava, Gunta Grundmane, Ausma Kreidere, Ingars Neimanis, Velta Višņevska.

ERUDĪTS

Atbildi meklējiet kādā no *Kurzemnieka* numuriem un līdz 9. decembra 11.00 sūtiet e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

Cik daudz nēgu nesen palaists Ventā?

Atbilde: kuldīznieces Sanitas Miltovičas aizraušanās ir fotografēt.

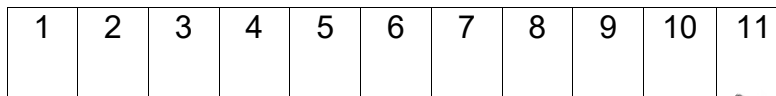
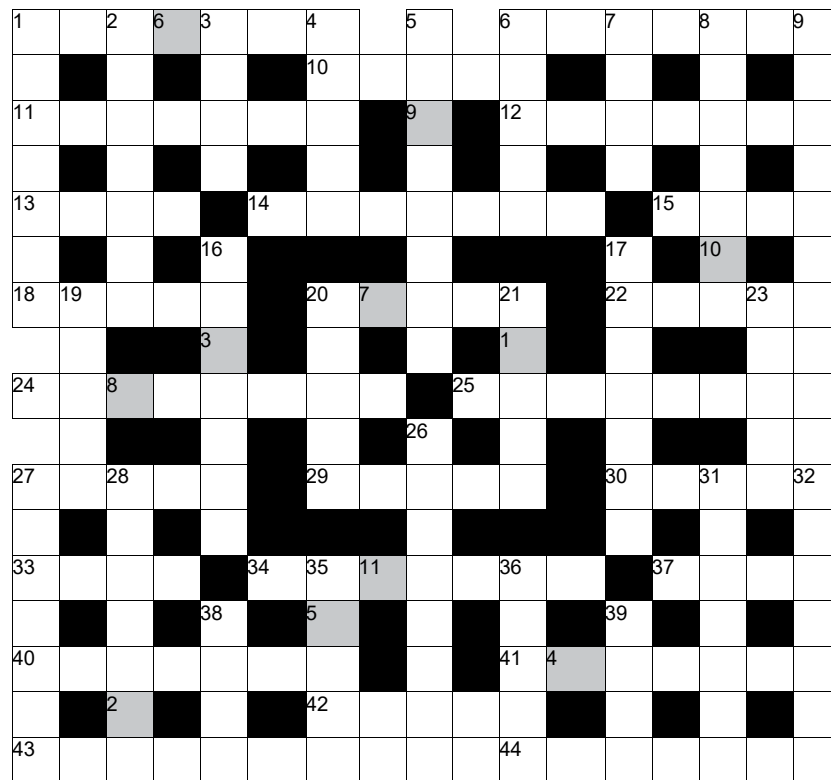
Pareizi atbildējuši: Ausma Kreidere, Gunta Folkmane, Daina Gerente, Indra Grandava, Velta Višņevska, Gunta Grundmane, Ingars Neimanis.

Konkursu atbalsta veikals Pindzele.

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Mīklu veidojusi Agita Leontjeva.

Risinājumu gaidām līdz 9. decembrim.

Horizontāli. 1.Matiņš vai neliels, pēc izcelšanās tam līdzīgs izaugums (zvēns u.tml.) uz auga. 6.Latvijā dzīvojoša bezkāju ķirzaka. 10.Infekciozas slimības izraisīts ciets, norobežots, pārragots labdabīgs veidojums uz ādas. 11.Pabērzu dzimtas krūms ar plati eliptiskām lapām un vasarā sarkanām, rudenī spoži melnām ogām. 12.Vienīgais (pēc kādām īpašībām, pazīmēm) starp sev līdzīgiem. 13. Vasarāš olīvu dzimtas koks, retāk krūms. 14.Skatuves mākslas veids – dramatisku darbu izrādīšana uz skatuves. 15.Perfokartes vertikālā pozīciju rinda, kas paredzēta atsevišķa simbola kodam. 18.Zodiaka zvaigznājs. 20.Sānu burvis jeb šamanis. 22.Pilna preču kuģa krava ap 13. gs. 24.Senindiešu mitoloģijā – dieva Indras zilonis, ko uzskata par visu ziloņu ciltstēvu. 25.Jebkurš aģents, kas pazemina organisma spējas pretoties infekcijai (med.). 27.Zemes īpašums, ko vasalis saņēma valdījumā no sava senjora. 29.Naudas vienība Itālijā līdz 1947. g. 30.Audums ar šķērsvirziena, garenvirziena vai diagonālām rievām, kas veidojas no pagarinātām audu vai šķēru pārsedzēm. 33.Bārtas kreisā krasta pieteka Lietuvā. 34.Noslēgta altārtelpa ortodoksālajā baznīcā. 37.Pagasta centrs Ventspils novadā. 40.Šumeru un akadiešu mitoloģijā – pirmais cilvēks, pa pusei zivs, pa pusei cilvēks. 41.Upe Krievijā, Kolimas labā krasta pieteka. 42.Apgabala vai provinces vietvaldis musulmaņu valstīs viduslaikos. 43.Tāda, uz kura virsmas vai kurā nav mikroorganismu. 44.Vertikāla (parasti pazemes komunikāciju) šahta vizuālai kontrolei.

Vertikāli. 1.Objektu kopums, kam ir kopīgas pazīmes un kas atbilst noteiktai taksonomiskai kategorijai. 2.Iluzionista programmas numurs, atsevišķs priekšnesums. 3.Grafikas tehnika, kurā izmanto materiālu, kas izgatavots no dedzinātiem īpašu sugu koku zariem vai no presētas, speciālas organisko vielu sadalīšanās produktu masas. 4.Iesms zivju zāvēšanai (apv.). 5.Grieķu mitoloģijā – zemkopības un lopkopības dievība. 6.Katalonietu arhitekts (1852–1926). 7.Neliels, gluds, noapaļots akmens. 8. Lapveidīgs dažādu paparžaugu izaugums, kurā notiek fotosintēze. 9.Magnētiskā lauka intensitātes mērvienība CGS sistēmā. 16.Vasa, kas no papildu pumpuriem izveidojas uz auga virszemes daļām. 17.Matemātikas nozare, kas pēti darbības ar vispārīgiem lielumiem neatkarīgi no to skaitliskās vērtības. 19.Latviešu operdziedātāja (1969). 20.Zīmes, kas līnijkopā fiksē skaņas augstumu un ilgumu. 21.Somu un karēļu mitoloģijā – brīnumainas dzirnavas, pārpilnības avots. 23.Kāpurķēžu kaujas mašīna. 26.Ierīce, kas paredzēta datu izvadei no datora grafisku attēlu veidā. 27.Grieķu mitoloģijā – Saules dieva Hēlija dēls. 28.Norvēģijas filke, kuras administratīvais centrs ir Lillehammer. 31.Saturna pavadoņi. 32.Čehu komponists (1824–1884). 35.Upe Borsnijā un Hercegovinā, Savas labā krasta pieteka. 36.Antīko tempļu telpa, kurā atradās dievības tēls. 38.Apdzīvota vieta Talsu novada Abavas pagastā. 39.Lielākā ģeohronoloģiskā iedalījuma vienība.

Pareizā atbilde: FOTOŽELATĪNS – kvalitatīvs, speciāli apstrādāts želatīns fotogrāfisko materiālu fotoemulsiju izgatavošanai.

Atbildes

Horizontāli. 1.Meniķis. 6.Kofeols. 10.Kalva. 11.Kalipso. 12.Pahlava. 13.Ažio. 14.Šamanis. 15.Rūja. 18.Ēters. 20.Hodža. 22.Elara. 24.Laureāts. 25.Pārvalde. 27.Ksolo. 29.Aulis. 30.Šalom. 33.Dots. 34.Arekipa. 37.Ūpis. 40.Neonīms. 41.Kupleja. 42.Tūjas. 43.Sasvere. 44.Efemera. **Vertikāli.** 1.Makramē. 2.Nelaipe. 3.Ķīpa. 4.Skoda. 5.Glisando. 6.Kapri. 7.Faha. 8.Osatūra. 9.Skataha. 16.Īstenot. 17.Derviņš. 19.Trass. 20.Hutba. 21.Arāfs. 23.Rodeo. 26.Aleksija. 27.Kadinas. 28.Optrons. 31.Lapzeme. 32.Mostara. 35.Ruste. 36.Pekse. 38.Viģe. 39.Apse.

Pareizi atbildējuši: Daina Gerente, Velta Višņevska, Gunta Grundmane, Bruno Mekšs, Gunta Vāciete, Vilnis Bēniņš.

Atmiņējumu, izgrieztu no laikraksta, sūtiet uz redakciju *Krustvārdu mīklu konkursam, Kurzemniekam* 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemetiet redakcijas vēstuli kastītē!

Uzvarētājam dāvana gādāta sadarbībā ar salonveikalu Akcents.

PĀRDOD

UZKARES TEHNIKAS izpārdošana – divkorpusu arklis, sējmašīna, pļaujmašīna, čehu motobloks ar piekabi un pļaujmašīnu. Tālr. 29487265.

SIA Vēvers ražo un piegādā priedes **KOKSNES** produkciju: skaidu briketes (175 EUR/paleta), šķeldu, mizas, skaidas, klucīšus (70 EUR/1,3 m³ Big Bag). Tālr. 26651831.

Piedāvājam kvalitatīvas bērza **BRIKETES**, ilgi deg, mazs pelnu atlikums, ar visu piegādi Kuldīgā 168 eiro par paleti. Tālr. 20331463.

SIA AJG plus – sažāģētu nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

MALKU maisos, kravās. Tālr. 26544462.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Tālr. 27885688.

Pārdod ar piegādi zāģētavas atgriezumam **MALKU**; skaldītu malku; 3 m garu meža malku. Tālr. 29249578.

Sausu **MALKU**. Tālr. 29254530.

KVIEŠUS. Tālr. 26516144.

Pašaudzētu **CŪKGAĻU**, ceturtdaļu vai puscūku ar piegādi. Tālr. 29580000.

SIVĒNUS. Tālr. 29143911.

ZOOBIRŽA

Ziemassvētku gaidās brīnumi notiek. Ruds **KAKIS**, kas palicis bez saimnieka un klīst Piltenes ielā, meklē jaunas mājas. Tālr. 29845565.

W
SVEASKOG
BEZ MAKSAS attīra no krūmiem laukus un citas aizaugušas platības.
PĒRK zarus, cirsma atlikumus, šķeldojamo materiālu.
☎ 25 822 293 (Āria)

PĒRK

Remontējama **DZĪVOKLI** Kuldīgā. Tālr. 26606649.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 20294598.

MEŽUS, cirsmas, malku. Tālr. 26544462.

Z/s **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA **AIBI** iepērk gaļas šķirnes krustojuma buļļus, teles eksportam. Liellopus, jaunlopus, teļus, jērus, zirgus kaušanai. Kautsvārā, dzīvsvārā. Paaugstinātas cenas, apjoma piemaksas. Bioloģiem augstākās cenas. Samaksa tūlītēja. Svari. Tālr. 20238990.

SIA **Valinda** – **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** dzīvsvārā. Tūlītēja samaksa. Tālr. 29434034.

Briežu **RAGUS**, brauc pakāj. Tālr. 29886349.

Rīgas porcelāna rūpnīcas **SERVĪZES**. Tālr. 29954171.

GRĀMATAS. Tālr. 22721881.

DAŽĀDI

KOKA terases un piebūves. Būvniecība un remonts. Tālr. 29190120.

Sertificēta **TAKSATORA** pakalpojumi: meža inventarizācijas lietu izgatavošana; mežaudzes novērtēšana; cirsmu dokumentācijas sagatavošana; īpašuma robežu, kupicu ierīkošana un atjaunošana; bezmaksas konsultācijas. Tālr. 25731315.

VAJADŽĪGI

SIA **Būvfirma P.B.A.** (41203039760) – **CELTNIEKI**. Atalgojums pēc izpēšanas, sākot ar 720 eiro. Tālr. 29705025.

Z/s **Zvirbuļi** (46101015729) – **SLAUCĒJA** un **LOPKOPĒJS-TRAKTORISTS**. Samaksa – 25 EUR/dienā. Tālr. 26516144.

SIA **AGROTEHNIKA** (46103004414) piedāvā darbu **AUTOATSLĒDZNIKAM**. Alga: no 1000 EUR. Tālr. 29495600.

LĪDZJŪTĪBAS

*Daudz darbiņi padarīti,
Daudz soliņi iztecēti.
Lai nu mīļā Zemes māte
Pārkļāj savu seģenīti.*

/T.dz./

Visdzīlākā līdzjūtība Lauvu ģimenei, no opīša ILGOŅA atvadoties.
Liene

*Es jau neaizeju,
Es vienmēr būšu puteni, bērzos,
Zvaigznēs un bērnos savos.*

/Ā.Elksne./

Visdzīlākā līdzjūtība mūsu kolēģei Santai Zēlavai, māmiņu aizsaulē aizvadot.
Kuldīgas novada bāriņtiesas kolektīvs

Lasi mūs arī internetā:

www.kurzemnieks.lv/

IZGLĪTĪBA

Diploms pārtikas ražošanā

Pirmo reizi Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikumā mācības pabeigusi grupa, kas apguvusi programmu *Pārtikas produktu tehnoloģija*, iegūstot pārtikas ražošanas tehniķa kvalifikāciju.

Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikumā pusotra gada programmu apguvuši 12 pārtikas ražošanas tehniķi.

Grupas koordinatore Katrīna Spulniece-Aišpуре pastāstīja, ka pēc pusotra gada mācībām diplomu par profesionālo vidējo izglītību saņēmuši 12 audzēkņi, nokārtojot kvalifikācijas eksāmenu un izpildot prakses uzdevumu: „Programma domāta pieaugušajiem bez vecuma ierobežojuma. Šo kursu apguva ļoti dažādas sagatavotības cilvēki – tādi, kuriem darba pieredze jau ir un kas strādā kā mājražotāji, un arī cilvēki bez tās.”

Simona Zandere no Vārmes stāsta: „Esmu mājražotāja – savā zemnieku saimniecībā *Blāzmas*

audzējam, pārstrādājam dažādus dārzeņus atkarībā no sezonas. Tos var iegādāties tirgū un veikalā *Kuldīgas labumi*. Mācoties guvu jaunas idejas, uzzināju, kādas jaunas tehnoloģijas ir šajā nozarē. Diploms vajadzīgs tāpēc, lai varētu strādāt atbilstoši kvalitātes prasībām.” Armands Frīdbergs mācījies tādēļ, lai būtu plašākas iespējas atrast darbu, kas būtu saistošs un viņam piemērots. Gan audzēkņi, gan pedagogi atzīst: visvairāk zēl, ka pandēmijas dēļ mācības lielākoties notikušas attālināti. Pedagoģis Aivars Varņeckis beidzējus uz-

slavē: „Šis bija darbīgs kurss, un var teikt, ka mērķi ir sasniegti. Audzēkņiem daudz nācās mācīties un strādāt pašiem – mēs vairāk bijām kā konsultanti, koordinatori, kas parāda, kur informāciju atrast un kā izprast.” Savukārt skolotāja Dace Šēna uzsver, ka beidzēji ir ieguvēji, jo apguvuši papildu izglītību un saņēmuši dokumentu, kas var noderēt dažnedažādos projektos, ko atbalsta valsts un Eiropas Savienība, piemēram, programmā *LEADER* vai finanšu institūcijas *Altum* piedāvājumus.

Lailas Liepiņas teksts un foto

SIA KCE (41203037327)

aicina darbā **ELEKTROMONTIERI**

ar darba pieredzi (vēlams, ar pieredzi arī AS *Sadales tīkls* objektos).

Par priekšrocību tiks uzskatīts, ja ir:

- pieredze gaisvadlīniju objektos;
- *Sadales tīkla* operatīvās tiesības;
- kabeļu montiera apliecība;
- spriegumaktīvo darbu tiesības;
- augstākāpēju tiesības;
- B, C kategorijas autovadītāja apliecība;
- ekskavatorista tiesības.

Darbs Kurzemē.

Atalgojums: no 1300 EUR pirms nodokļu nomaksas.

Pieteikties, zvanot pa tālr. 25444964, e-pasts: info@kce.lv.

SIA KCE (41203037327)

aicina darbā **STABU URBŠANAS OPERATORU**

Jābūt pieredzei AS *Sadales tīkls* objektos, ar apliecību, CE kategoriju, 95. kodu.

Atalgojums: no 1300 EUR pirms nodokļu nomaksas. Darbs Kurzemē.

Pieteikties, zvanot pa tālr. 25444964, e-pasts: info@kce.lv.

VESELĪBA

Kāpēc drēgnumā der ingvers

Ingvera tēja un ēdieni, kam tas pievienots, ir bagāti ar C vitamīnu, aminoskābēm un minerālvielām – kalciju, cinku, nātriju un fosforu, skaidro *Mēness aptiekas* farmaceite *Ērika Pētersone*.

Lai pagatavotu litru tējas, gabaļņos sagriež ap 5 cm garu sakni un ūdeni karsē līdz vārīšanās temperatūrai. Tad temperatūru samazina un ļauj ingveram 15 minūtes nostāvēties karstā ūdenī. Tikai krūzei tējas ērtāk ingveru sarīvēt un tējkaroti ar kaudzi apliet ar vārošu ūdeni. Tad jāļauj divas minūtes ievilkties un pirms lietošanas jāizkāš caur sietiņu. Tēju var saldināt ar medu.

Aptiekās ingvers atrodams gan kā monopreparāts, gan kom-

binācijās. Ir arī tēja, kas satur ingveru. Preparātos to bieži izmanto kopā ar citiem augiem vai vitamīniem, kombinācijas samazina nogurumu, uzlabo imunitāti un elpceļu veselību. Nereti ingveru lieto kā līdzekli sliktas dūšas, nelabuma mazināšanai.

Savas izcelsmes apgabalā Āzijas dienvidos ingveru pārtikā izmanto vismaz 4400 gadu. Gremošanas traucējumu, caurejas un nelabības dūšas gadījumā tas ieteikts kā pretlīdzeklis. Ingvers, kas ēdienu padara vieglāk pārstrādājamu un piešķir tam īpatnēju, patīkamu garšu, iekļauts daudzos Āzijas ēdienos. Eiropā tas kulinārijā izmantots kopš viduslaikiem.

INTERESANTI

Kāpēc skaistajiem veicas

Bufalo universitātes pētnieki ASV noskaidrojuši, kāpēc pievilcīgi cilvēki vieglāk atrod darbu, saņem paaugstinājumu un lielāku algu. Izrādās – tas nav izskata dēļ. Skaistums rada tādas rakstura īpašības un talantus, kas palīdz gandrīz visās profesijās. Psihologi skaidro, ka skaisti cilvēki jau uzaugot ir pieredzējuši tādu attieksmi pret sevi, kas palīdzējusi attīstīt pašvērtības apziņu un uzlabot nevārdiskas saziņas prasmes. Tas nozīmē, ka mazāk izskatīgie var sasniegt to pašu, ja izrādīs augstāku pašvērtību un kļūs labāki saskarsmē. Eksperimentā izrādījās: lai atstātu par sevi paliekošu iespaidu, iedarbojas jau pašpārliecinātāka stāja vien.

KONKURSS

Mini, mini mīkliņu!

Nosacījumi

Katru nedēļu jāatmin piecas mīklas, mēnesī – 20. Katra mēneša uzvarētājs saņems redakcijas veicināšanas balvu – suvenīru ar *Kurzemnieka* logo. Bet pēc trim mēnešiem vienam tiks lielā balva. Ja pareizi būs atminējuši vairāki, uzvarētājs tiks izlozēts.

Atbildes sūtīt līdz 10. decembrim e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv.

1. Mazs, mazs vīriņš, kaula kažociņš.
2. Mazs vīriņš, uguns sirdē.
3. Tieva, gara lieta, apaļa un cieta, iebāž melnā caurumā, dar' pēc sava prāta.
4. Mells lec, mells tup, mellam pēdas nepaliek.
5. Četri brāļi tek pa ceļu, visiem bārdas atpakaļ.

Otrā kārtas atminējumi

1. Gaisma. 2. Mīsta linus. 3. Ola. 4. Ozola zīle. 5. Vēzis.

Piecas pareizas atbildes iesūtījuši: Velta Višņevska, Indra Grandava, Ingars Neimanis, Ausma Kreidere, Daina Gerente, Gunta Grundmane, Solveiga Pirtneice.

Kalendārs 2022

"Kurzemnieka" darbiniekiem katram sava mīļākā fotogrāfija

Laila Liepiņa: "Man patīk kaķi, un te viens iz!"

"Kurzemnieka" abonenti kalendāru saņems pastkastītēs kopā ar nākamā gada pirmo avīzes numuru.

To Kuldīgā varat iegādāties:

- + "Zvaigznes" grāmatnīcā;
- + J.Rozes grāmatnīcā;
- + veikalā "Dārziņš";
- + "Kurzemnieka" redakcijā.

FOTOREPORTĀŽA

Krāšņa, balta, skanoša pilsēta

Šīgada Ziemassvētku koncepcija Kuldīgā balstās apsveikuma kartīšu vēlējumos – prieku, laimi, saticību u.tml., stāsta pašvaldības būvvaldes vadītājas vietniece, māksliniece Inese Sulojeva.

Ģimenēm iecienīts pieturas punkts ir Pilsētas laukuma fotostūris.

Rotājumos izmantoti gan iepriekš pirkti, gan jauni dekorī. Iegādāts ap 2000 m jaunu lampiņu virtenu, un ar tām apvīti koki Pilsētas laukumā, Semināra parkā un 1905. gada parkā, pie Sv. Katrīnas baznīcas un Strautu ielā. Lai ar lampiņām apvītu ne vien stumbrus, bet arī zarus, darbojies arborists Māris Lapsiņš. Galveno Ziemassvētku egli Rātslaukumā dāvājusi Maruta Upīte no Laidu *Smaidām*. To rotā lampiņu virtenes, bumbas, ko Ilzes Šternbergas vadībā dari-

nājuši Viduskurzemes pamatskolas-attīstības centra audzēkņi un skolotāji, un no neona carulītēm izlocīti vēlējumi. Viesnīcas *Metropole* skatlogos kultūras centrs iekārtojis jaukas rūķu sadzīves un svētku ainiņas. Pilsētas laukuma malā trešo gadu izrotāta tur augošā sudrabegle, ko savulaik iestādījis rajona galvenais arhitekts Kārlis Vainovskis, un netālu atkal ir fotostūrītis ar izgaismotu vēlējumu. Jaunums ir mirdzošu eglīšu aleja šajā laukumā.

Pagājušajās brīvdienās kuldīdzniekus un viesus priecēja egles iedegšanas gaismas šovs ar mūziku.

Diezgan daudz cilvēku, izbaudot ziemas vakarus, dodas pastaigā pa izgaismoto pilsētu.

Dažviet Liepājas ielā darbojas mājražotāji, piedāvājot uzkodas un siltos dzērienus.

Liepājas ielā – lieli lukturi ar Ziemassvētku ainiņām un vēlējumiem. Semināra parkā noskaņu palīdz radīt izgaismoti vārti un eņģeļi, baltas meža ainas ir Pilsētas dārzā. Ar sarkanām lentēm pie laternām rotāts ķieģeļu tilts pār Ven-

tu. Skaisti vārti pie kultūras centra aicina ieiet tur ierīkotajā svētku vietā kā karuselī. Vēl vairākās vietās ir ziemas ainiņas ar eglītēm. Rotāti arī apļa krustojumi. Par skaistumu rūpējušies uzņēmumi *SEIC Wood and Toys*,

Neon Lightroom, Paveiks, Gala Stage, Andris Zemke, Kuldīgas komunālie pakalpojumi, floriste Irita Gulbe u.c.

Daiga Bitīniece, Laura Vilerte Lauras Vilertes foto